

**PROGRAM HOSPODÁRSKEHO A SOCIÁLNEHO ROZVOJA OBCE HNIEZDNE  
NA OBDOBIE 2015 – 2023**



<b>Názov:</b>	<b>Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Hniezdne na obdobie 2015 - 2023</b>
<b>Územné vymedzenie :</b>	<b>Prešovský kraj, okres Stará Ľubovňa , obec Hniezdne</b>
<b>Dátum schválenia PHSR:</b>	17.6.2016, uznesenie Obecného zastupiteľstva Hniezdne č. 172
<b>Obdobie platnosti:</b>	<b>2015 - 2023</b>
<b>Verzia</b>	<b>1.0</b>



1	ÚVOD .....	5
1.1	Obsah dokumentu .....	5
1.2	Súlad s východiskovými koncepcnými dokumentmi .....	7
2	ZÁKLADNÉ INFORMÁCIE O OBCI .....	10
2.1	História obce .....	10
2.2	Geografická poloha .....	11
2.3	Prírodné pomery a klíma .....	12
2.4	Krajinná štruktúra .....	16
3	ANALYTICKÁ ČASŤ .....	17
3.1	Analýza vnútorného prostredia .....	17
3.1.1	Demografia .....	17
3.1.2	Bývanie .....	21
3.1.3	Trh práce a nezamestnanosť .....	22
3.1.4	Občianska a technická vybavenosť .....	25
3.1.4.1	Občianska vybavenosť .....	25
3.1.4.1.1	Vzdelávanie .....	25
3.1.4.1.2	Šport, športové zariadenia a turizmus .....	25
3.1.4.1.3	Zdravotníctvo .....	26
3.1.4.1.4	Sociálne služby .....	26
3.1.4.1.5	Kultúrne inštitúcie a kultúrne pamiatky .....	26
3.1.4.2	Technická infraštruktúra .....	28
3.1.4.2.1	Cestná sieť a dopravné systémy .....	28
3.1.4.2.2	Vodné hospodárstvo .....	28
3.1.4.2.3	Energetické hospodárstvo .....	29
3.1.4.2.4	Telekomunikácie .....	29
3.1.4.2.5	Odpadové hospodárstvo .....	29
3.1.4.3	Štandardy minimálnej vybavenosti obce .....	30
3.2	Zhodnotenie súčasného stavu územia - SWOT analýza .....	31
3.3	Analýza vonkajšieho prostredia .....	35
3.3.1	Vonkajšie faktory rozvoja územia, vplyv vonkajšieho prostredia na rozvoj územia, STEEP ANALÝZA .....	35
3.4	Identifikácia potrieb, východísk a možných riešení: .....	42
4	STRATEGICKÁ ČASŤ .....	45
5	PROGRAMOVÁ ČASŤ .....	46



5.1	Špecifikácia a popis opatrení.....	48
5.2	Projektové zámery .....	56
5.3	Projektové zámery so spracovanou štúdiou / projektovou dokumentáciou / vydanými povoleniami .....	58
5.4	Merateľné ukazovatele .....	65
6	REALIZAČNÁ ČASŤ .....	68
6.1	Popis úloh jednotlivých partnerov pri realizácii PHSR obce, inštitucionálne a organizačné zabezpečenie realizácie .....	68
6.2	Komunikačná stratégia a koordinácia .....	68
6.3	Systém monitorovania a hodnotenia .....	68
6.4	Akčný plán na daný rozpočtový rok s výhľadom na 2 roky (n+2) .....	70
7	FINANČNÁ ČASŤ .....	72
7.1	Finančný plán .....	73
8	ZÁVER .....	76
9	POUŽITÉ ZDROJE .....	77
10	ZOZNAM POUŽITÝCH SKRATIEK .....	78

Tabuľka 1. Formulár Ú1 - Harmonogram spracovania.....	6
Tabuľka 2. Proces spracovania .....	6
Tabuľka 3. Prehľad operačných programov a riadiacich orgánov .....	9
Tabuľka 4. Základná charakteristika obce (k 31.12.2015).....	10
Tabuľka 5. Výmera územia obce v hektároch.....	16
Tabuľka 6. Vývoj počtu obyvateľov podľa pohlavia .....	17
Tabuľka 7. Pohyb obyvateľstva (2005-2015) .....	18
Tabuľka 8. Veková štruktúra obyvateľstva v % rok 2015 .....	19
Tabuľka 9. Národnostné zloženie obyvateľov obce.....	19
Tabuľka 10. Obyvateľstvo podľa najvyššieho dosiahnutého vzdelania .....	21
Tabuľka 11. Byty podľa typu budovy .....	21
Tabuľka 12. Byty podľa typu vlastníctva.....	22
Tabuľka 13. Miera evidovanej nezamestnanosti (v %).....	22
Tabuľka 14. Uchádzači o zamestnanie podľa veku v okrese Stará Ľubovňa.....	22
Tabuľka 15. Znevýhodnený uchádzači o zamestnanie v okrese Stará Ľubovňa.....	22
Tabuľka 16. Evidovaní uchádzači o zamestnanie v obci .....	23
Tabuľka 17. Trvalo bývajúce obyvateľstvo v obci podľa ekonomickej aktivity .....	23
Tabuľka 18. Ekonomicky aktívne obyvateľstvo podľa odvetvia ekonomickej činnosti rok 2011 .....	23
Tabuľka 19. Postavenie obyvateľov v zamestnaní.....	24
Tabuľka 20. Vybavenosť obce .....	30



Graf 1. Vývoj počtu obyvateľov od roku 2005 do 2015 .....	18
Graf 2. Veková štruktúra obyvateľstva (2015) .....	18
Graf 3. Národnostné zloženie obyvateľov obce .....	19
Graf 4. Obyvateľstvo obce podľa vierovyznania obyvateľov .....	20
Graf 5. Obyvateľstvo podľa najvyššieho dosiahnutého vzdelania.....	20
Graf 6. Porovnanie miery evidovanej nezamestnanosti v okresoch Prešovského kraja .....	38
Obrázok 1. Mapa Prešovského samosprávneho kraja .....	11
Obrázok 2. Mapa okresu Stará Ľubovňa (Zdroj mapy: Slovenská správa ciest, www.cdb.sk).....	12
Obrázok 3. Mapa geomorfologických jednotiek (Atlas krajiny SR, 2002) .....	13
Obrázok 4. Mapa pôdných typov okresu (Atlas krajiny SR, 2002) .....	13
Obrázok 5. Klimatické oblasti (Atlas krajiny SR,2002) .....	14
Obrázok 6. Kvalita životného prostredia - zaťaženie okresov stresovými faktormi.....	15



# 1 ÚVOD

## 1.1 Obsah dokumentu

Aktualizácia strednodobého strategického dokumentu s názvom Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Hniezdne na obdobie 2015 - 2023 (ďalej len PHSR) prebehla v súlade so zákonom NR SR č. 309/2014, ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 539/2008 o podpore regionálneho rozvoja. Príprava a vypracovanie tohto dokumentu boli koordinované samosprávou obce. Dokument bol vypracovaný dodávateľom na základe spracovania aktuálnych, relevantných štatistických údajov, na základe výstupov z analytickej časti, SWOT analýzy a identifikovaných potrieb, východísk a možných riešení.

Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Hniezdne navrhuje stratégiu rozvoja obce. Implementáciu dokumentu podporí spolupráca obce so sociálno-ekonomickými partnermi v oblasti regionálneho rozvoja.

Stratégia, ktorej ciele a opatrenia sú stanovené v rámci prioritných oblastí, s ohľadom na existujúce endogénne a exogénne zdroje, prihliada na reálne možnosti čo najefektívnejšieho využitia a zhodnotenia definovaných zdrojov s cieľom rozvoja miestnej ekonomiky, jedného z predpokladov dosiahnutia vyššej kvality života obyvateľov.

Rozvojová stratégia zohľadňuje skutočnosť, že obec Hniezdne je evidovaná v zozname obcí zaradených do Horských oblastí, teda poľnohospodársky znevýhodnených oblastí (PRV SR 2014 – 2020, Určenie oblastí s prírodnými a inými špecifickými obmedzeniami (ANC).

Obsah PHSR je definovaný nasledovne:

**Analytická časť** poskytuje databázu základných informácií, obsahuje komplexné hodnotenie a analýzu východiskovej situácie obce s väzbami na širšie územie. Identifikuje potreby, ktoré sú potrebami a zároveň predpokladmi a príležitosťami pre rozvoj obce, ale poukazuje aj na možné riziká a ohrozenia. Analytická časť naznačuje potenciál vo využívaní endogénnych a exogénnych zdrojov.

**Strategická časť** definuje stratégiu rozvoja obce pričom zohľadňuje jeho vnútorné špecifiká a stanovuje víziu, prioritné oblasti, ako aj globálne a špecifické ciele rozvoja pri rešpektovaní princípov regionálnej politiky záujme dosiahnutia vyváženého a udržateľného rozvoja územia obce.

**Programová časť** obsahuje v rámci jednotlivých prioritných oblastí a stanovených cieľov popis opatrení a aktivít nevyhnutných na zabezpečenie realizácie PHSR. Obsahuje zároveň



návrh predpokladaných projektových zámerov a súbor merateľných ukazovateľov, v niektorých podkapitolách uvádza konkrétne výstupy, výsledky a očakávaný dopad.

**Realizačná časť** popisuje postupy inštitucionálneho a organizačného zabezpečenia realizácie PHSR, spôsob komunikácie a koordinácie počas implementácie dokumentu, systém monitorovania a hodnotenia, akčný plán pre vybrané aktivity s udaním vecnej a časovej realizácie a s udaním predpokladaných zdrojov financovania.

Spracovateľ dokumentu kvôli lepšej prehľadnosti spracoval údaje do jednotlivých tabuliek.

**Finančná časť** vytvára rámec pre plánované finančné alokácie na jednotlivé opatrenia a aktivity, termín ich realizácie a predpokladané zdroje financovania jednotlivých aktivít v rámci Programu hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce.

PHSR obce je otvorený strategický dokument, ktorý bude v procese implementácie možné aktualizovať. PHSR obce bol spracovávaný v priebehu rokov 2015 a 2016.

**Tabuľka 1. Formulár Ú1 - Harmonogram spracovania**

	2015			2016			
Termín	XI	XII	I.	II.	III.	IV.	V.
Prípravná fáza							
Analytická časť							
Strategická časť							
Programová časť							
Realizačná časť							
Finančná časť							
Finalizácia, schvaľovanie, SEA							

**Tabuľka 2. Proces spracovania**

<b>Zapojenie aktérov regionálneho rozvoja</b>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- externou spoločnosťou</li> <li>- v spolupráci: <ul style="list-style-type: none"> <li>o s externými odborníkmi</li> <li>o so starostom obce</li> <li>o so zamestnancami obce</li> </ul> </li> <li>- konzultovaný: <ul style="list-style-type: none"> <li>o s poslancami OZ</li> </ul> </li> <li>- možnosť pripomienkovania: <ul style="list-style-type: none"> <li>o dotknutými subjektmi</li> <li>o verejnosťou</li> </ul> </li> </ul>
<b>Zapojenie verejnosti</b>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- prostredníctvom online dotazníkového prieskumu na webovej stránke obce,</li> <li>- možnosťou konzultácií na OÚ</li> </ul>



	<ul style="list-style-type: none"><li>- možnosťou konzultácií s externou spoločnosťou/ externými odborníkmi</li></ul>
<b>Zohľadnenie názorov verejnosti</b>	<ul style="list-style-type: none"><li>- zapracovanie výstupov z dotazníkového prieskumu do pripravovaného dokumentu</li></ul>
<b>Publicita</b>	<ul style="list-style-type: none"><li>- informácie zverejňované na webovej stránke</li><li>- informácie zverejňované na úradnej tabuli</li><li>- informácie poskytované na zasadnutiach komisií OZ</li></ul>
<b>Financovanie spracovania</b>	<ul style="list-style-type: none"><li>- z rozpočtu obce</li></ul>

## 1.2 Súlad s východiskovými koncepčnými dokumentmi

Obce Hniezdne plánuje prostredníctvom intervencií definovaných v tomto dokumente do vymedzeného územia v období rokov 2015 – 2023 komplementárne nadviazať na ďalšie koncepcie, plány, stratégie a programy, ktoré zameraním svojich intervencií môžu prispieť k dosahovaniu stanovených cieľov. Výsledkom procesu implementácie dokumentu bude rast konkurencieschopnosti miestnej ekonomiky, jeho dopadom bude zvyšovanie kvality života obyvateľov obce a pridanou hodnotou bude vygenerovanie synergického efektu.

Východiskovým dokumentom na národnej úrovni, o ktorý sa PHSR obce opiera, s rešpektovaním jeho vízie a strategického cieľa, je Národná stratégia regionálneho rozvoja Slovenskej republiky. Na regionálnej úrovni sú to strategické dokumenty PSK a na miestnej úrovni dokumenty schválené obecným zastupiteľstvom. Dôležitú úlohu zohráva aj dokument regionálneho významu stratégia CLLD, pripravená na úrovni Miestnej akčnej skupiny.

Svojím tematickým zameraním bude PHSR v nadväznosti a doplnkovosti s nasledujúcimi aktuálnymi / pripravovanými dokumentmi:

### miestna úroveň:

- Stratégia CLLD

### úroveň PSK

- Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja PSK na obdobie 2008-2015, sprac. 2008, aktualizovaná verzia sprac. 2010
- Koncepcia rozvoja sociálnych služieb na území PSK, 2009, dodatok 2011
- Program rozvoja vidieka PSK, 2015
- Rozvojová stratégia PSK pre cestovný ruch, 2009
- Stratégia PSK pre podporu a rozvoj podnikania, 2009
- Analytická štúdia efektívnosti pri využívaní energií v zariadeniach v zriaďovateľskej pôsobnosti PSK, rozpracované 2015



- Program energetického manažmentu PSK, rozpracované 2015
- Stratégia destinačného marketingu cestovného ruchu PSK, Prešov, 2014
- Generel dopravnej infraštruktúry, rozpracované 2015
- Koncepcia rozvoja sociálnych služieb na území PSK, 2009, dodatok sprac. 2011
- Koncepcia rozvoja informačného systému PSK, 2009
- Stratégia rozvoja a údržby ciest II. a III. triedy, 2014
- Program odpadového hospodárstva Prešovského kraja na roky 2011 – 2015, sprac. 2013
- Regionálna integrovaná územná stratégia PSK, rozpracované 2015
- Regionálna stratégia výchovy a vzdelávania na území PSK na obdobie 2013 – 2015
- Koncepcia dopravy vo verejnom záujme pre Prešovský samosprávny kraj, Územná prognóza, zadanie, návrh, 2015

### **národná úroveň**

- Partnerská dohoda SR 2014-2020
- Národná stratégia regionálneho rozvoja SR
- Národná stratégia trvalo udržateľného rozvoja SR
- Stratégia, zásady a priority štátnej environmentálnej politiky
- Stratégia rozvoja dopravy SR do roku 2020
- Národný program reforiem Slovenskej republiky 2013
- Koncepcia územného rozvoja Slovenska 2001 v znení KURS 2011 – Zmeny a doplnky č. 1 KURS 2001
- Program stability Slovenskej republiky na roky 2012 až 2015
- Operačné programy SR financované z Európskych štrukturálnych a investičných fondov na programové obdobie 2014 – 2020
- Programové vyhlásenie vlády SR na roky 2012 – 2016
- Národný strategický plán rozvoja vidieka pre programové obdobie 2007 – 2013
- Program rozvoja vidieka 2014-2020
- Národná stratégia ochrany biodiverzity na Slovensku
- Program odpadového hospodárstva Slovenskej republiky na roky 2011 - 2015
- Koncepcia vodohospodárskej politiky SR do roku 2015
- Národný strategický plán rybného hospodárstva SR 2007 - 2013
- Operačné programy SR na programové obdobie 2007 – 2013
- Stratégia celoživotného vzdelávania a poradenstva
- Národný program rozvoja životných podmienok osôb so zdravotným postihnutím na roky 2014-2020
- Zákon NR SR č. 539/2008 Z. z. o podpore regionálneho rozvoja
- Zákonom 336/2015 Zákon o podpore najmenej rozvinutých okresov a o zmene a doplnení niektorých zákonov z 11. novembra 2015
- Zákon o posudzovaní vplyvov na životné prostredie č. 24/2006 Z. z v znení neskorších predpisov





### nadnárodná úroveň

- Stratégia Európa 2020
- Programy medziregionálnej spolupráce INTERREG - Program cezhraničnej spolupráce Maďarská republika – Slovenská republika 2014-2020

Prostredníctvom výziev v rámci jednotlivých operačných programov budú môcť žiadatelia/prijímatelia z dotknutého územia pri splnení podmienok formálneho a kvalitatívneho hodnotenia získať nenávratný finančný príspevok na realizáciu aktivít v oblastiach stanovených v súlade s cieľmi Slovenskej republiky rešpektujúcich ciele EÚ.

**Tabuľka 3. Prehľad operačných programov a riadiacich orgánov**

<b>Operačný program</b>	<b>Riadiaci orgán</b>
Ludské zdroje (LZ)	MPSVR SR
Kvalita životného prostredia (KŽP)	MŽP SR
Integrovaný ROP (IROP)	MPaRV SR
Efektívna verejná správa (EVS)	MV SR
Rozvoj vidieka	MPaRV SR
Výskum a inovácie (VaI)	MŠVVaŠ SR
Integrovaná infraštruktúra (II)	MDVRR SR
Technická pomoc (TP)	ÚV SR
Európska územná spolupráca: <u>Program cezhraničnej spolupráce:</u> Poľsko – Slovenská spolupráca ENI Maďarsko – Slovensko – Rumunsko – Ukrajina 2014 – 2020	MPaRV SR
<u>Program nadnárodnej spolupráce</u> Stratégia Európa ETC Dunaj	ÚV SR
<u>Programy medziregionálnej spolupráce</u> <u>INTERREG</u> <u>ESPON</u> <u>URBACT</u>	MH SR MDVRR SR MDVRR SR



## 2 ZÁKLADNÉ INFORMÁCIE O OBCI

Tabuľka 4. Základná charakteristika obce (k 31.12.2015)

Kód obce	526720
Názov okresu	Stará Ľubovňa
Názov kraja	Prešovský samosprávny kraj, PSK
Štatút obce	obec
PSČ	065 01
Telefónne smerové číslo	+421 52
Prvá písomná zmienka o obce (rok)	1275
Celková výmera územia obce [ha]	1798,13
Počet obyvateľov	1427
Hustota obyvateľstva na km <sup>2</sup>	79,37

### 2.1 História obce

Na brehoch rieky Poprad, medzi Starou Ľubovňou a Podolíncom, sa už stáročia rozprestiera obec Hniezdne. Najstarší písomný doklad o jej existencii je z roku 1286 a pojednáva o tom, že rytieri Peter a Mysun, synovia Miroslava, predávajú svoju dedičnú škultéciu Jánovi Roxerovi z Kežmarku. Nepriamym dôkazom o tom, že obec, ako slovenská osada existovala ešte skôr, je listina z roku 1235, ktorou pápež Gregor IX. urovnáva cirkevný spor v otázke poberania desiatkov z Podolínce a okolia medzi ostrihomským arcibiskupom a krakovským biskupom. Historickým medzníkom pre Hniezdne bol rok 1412. V tomto roku uhorský kráľ Žigmund Luxemburský dal obci výsadu slobodného kráľovského mesta. Počas historického vývoja daného územia pôvodné obyvateľstvo splynulo s nemeckými prisťahovalcami, a tak sa Hniezdne stalo mestom s nemeckým obyvateľstvom. Ako súčasť Spišskej provincie bolo Hniezdne v tom istom roku dané do poľského zálohu na tristošesťdesiat rokov. Počas zálohu mesto získalo ďalšie privilégia, z ktorých najvýznamnejšie z roku 1562 a z roku 1566 sa týkali obnovenia starej výsady o neplatení mýta. Z tohto obdobia pochádzajú aj prvé správy o najstarších remeselníkoch. Boli to pivovarníci, krajčíri, obuvníci a kováči, ktorí sa do cechov zoskupili až v roku 1636. V miestnom rímsko-katolíckom kostole sv. Bartolomeja mali svoje oltáre, okrem spomínaných remesiel aj zámočníci, stolári, podkúvači, tesári, kožušníci a kolári. V obci Hniezdne sa dodnes zachovali murované dvojpodlažné meštianske domy, svedčiace o jej bohatej minulosti. Ich výstavba v neskorom renesančnom slohu sa začala začiatkom 17. storočia a mestský charakter obce Hniezdneho v 18. storočí podporila výstavba domov v neskorom barokovom slohu. Mnohé z týchto skvostov spišskej architektúry sú skrášlené identickými doplnkami. Sú nimi nástenné maľby, z ktorých medzi najvzácnejšie patrí: sv. Rodina, Krst



Krista (dom č. 229) alebo socha sv. Floriána z roku 1779 (dom č. 114). K stavbám pochádzajúcim z 19. storočia patrí budova starej školy (r.1840), radnica (r.1880) a už spomínaný kostol sv. Bartolomeja (r.1820) s renovovanými barokovými oltármi. O bohatej histórii a kultúrnej a sociálnej vyspelosti obce Hniezdne svedčí aj fakt, že v 18. storočí, ktoré bolo pre rozvoj dnešnej obce priaznivé, malo „mesto Hniezdne“ svoj „špitál“ a neskôr kúpele. V súčasnosti tieto kúpele pripomína siričitý minerálny prameň.

V Hniezdom sa nachádzali 2 bratstvá - Bratstvo sv. Kríža a Bratstvo zvestovania Panny Márie. Najpopulárnejším spolkom však bol Dobrovoľný hasičský zbor, založený v roku 1877. O takmer storočie neskôr (1967) bolo v Hniezdom založené **Poľovnícke združenie Špica**. K najznámejším osobnostiam prispievajúcim ku kultúrno-spoločenskému daniu obce patrili rímsko-katolícky kňaz Andrej Truník, Alexander Kolbay, učiteľ a správca školy. Pre obyvateľov Hniezdného sa najvýznamnejšou osobnosťou 20. storočia stal učiteľ a prozaik Vidor Jurán. Jeho činnosť sa zameriavala predovšetkým na poľovnícke aktivity. Ako redaktor časopisov Nimród a Lovec (1927-1945) prispel k vydaniu dočasného zákazu odstrelu medvedí (1932), zorganizoval účasť na svetovej poľovníckej výstave v Berlíne (1937) a taktiež publikoval Naše Poľovníctvo (1935) - jedinú odbornú publikáciu medzivojnového obdobia na Slovensku. (Zdroj: [www.hniezdne.ocu.sk](http://www.hniezdne.ocu.sk))

## 2.2 Geografická poloha

Obec Hniezdne sa nachádza v severozápadnej časti Prešovského kraja, pričom je jednou z 44 obcí (z toho 2 so štatútom mesta) okresu Stará Ľubovňa. Najbližším mestom vzdialeným necelých 6 kilometrov východne je okresné mesto Stará Ľubovňa.

Obrázok 1. Mapa Prešovského samosprávneho kraja

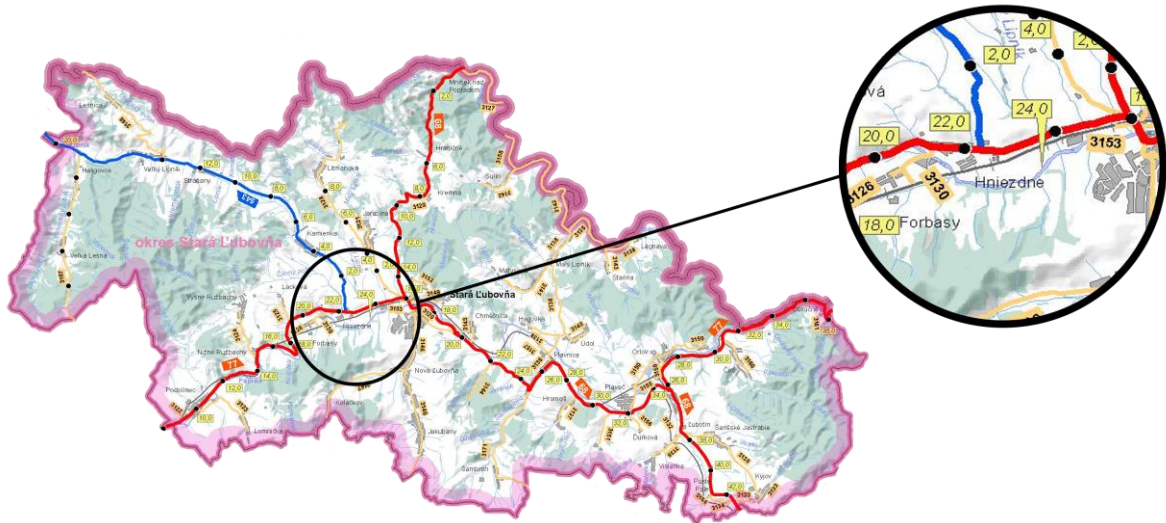




Katastrálne územie obce priamo susedí s katastrálnymi územiami:

- a) na západe obce: Forbasy a Lacková
- b) na juhu obce: Kolačkov a Lomnička
- c) na východe mesto a obec: Stará Ľubovňa a Nová Ľubovňa
- d) na severe obce: Kamienka a Jarabina

**Obrázok 2. Mapa okresu Stará Ľubovňa (Zdroj mapy: Slovenská správa ciest, [www.cdb.sk](http://www.cdb.sk))**



Katastrálne územie obce sa nachádza v doline rieky Poprad, na severných svahoch Levočských vrchov. Najnižšie položené miesto v katastri sa nachádza v nadmorskej výške 520 m a najvyššie vo výške 889 m n. m. Stred obce sa nachádza v nadmorskej výške 539 metrov.

## 2.3 Prírodné pomery a klíma

### GEOMORFOLÓGIA

Z hľadiska geomorfologického členenia sa okres Stará Ľubovňa radí do sústavy Alpsko-himalájskej, podsústavy Karpaty:

- a) provincie Západné Karpaty, subprovincie Vonkajšie západné Karpaty, oblasti Východné Beskydy (celok Čergov, Ľubovnianska vrchovina a Pieniny) a Podhôrno - magurskej oblasti (celok Levočské vrchy, Spišsko-šarišské medzihorie, Spišská Magura)
- b) provincie Západné Karpaty, subprovincie Vnútorne západné Karpaty, Fatransko-tatranská oblasť (Podtatranská kotlina)



Obrázok 3. Mapa geomorfologických jednotiek (Atlas krajiny SR, 2002)



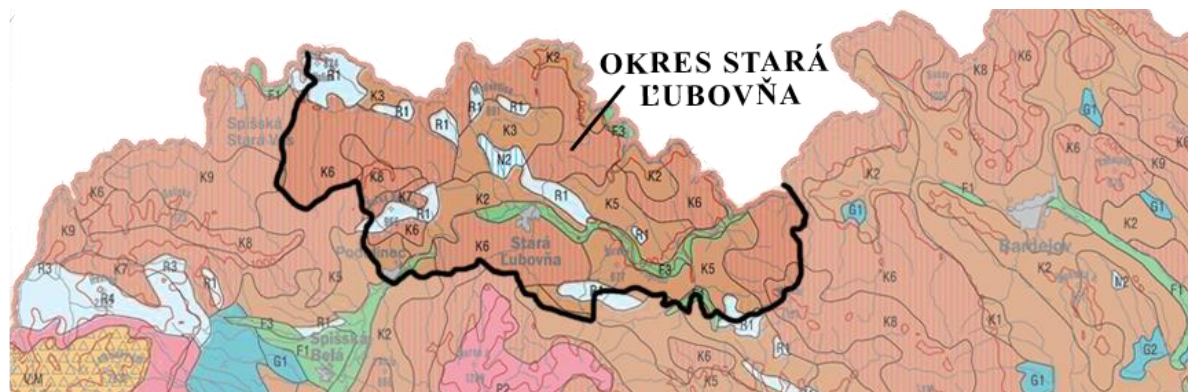
Zdroj: Atlas krajiny SR, 2002

Obec patrí do provincie Západné Karpaty, subprovincie Vonkajšie Západné Karpaty, oblasť Podhôrno-magurská, celok Spišsko-šarišské medzihorie, podcelok Ľubovnianska kotlina.

### PÔDNE POMERY

Z nasledujúcej mapy vyplýva, že v okrese Stará Ľubovňa dominujú najmä kambizeme (modálne a kultizemné nasýtené, pseudoglejové nasýtené, modálne kyslé, podzolové). Na území okresu je zaznamenaný aj výskyt fluvizeme, pararendzinov a rendziny.

Obrázok 4. Mapa pôdných typov okresu (Atlas krajiny SR, 2002)



F3	fluvizeme kultizemné karbonátové	K7	kambizeme modálne kyslé (zo zvetralín kyslých hornín)
K2	kambizeme modálne a kultizemné nasýtené (sprievodné kambizeme pseudoglejové)	K8	kambizeme podzolové
K3	kambizeme modálne a kultizemné nasýtené (sprievodné rendziny a pararendziny)	N2	pararendziny kambizemné a kambizeme rendzinové
K5	kambizeme pseudoglejové nasýtené	R1	rendziny a kambizeme rendzinové,
K6	kambizeme modálne kyslé (sprievodné kultizemné a rankre)		

Zdroj: Atlas krajiny SR, 2002





Na území obce je sa nachádzajú fluvizeme (F3) a kambizeme (K2 a K6).

## VODSTVO

### Povrchové vody

Najväčšou riekou okresu je rieka Poprad, ktorá vzniká sútokom Hincovho potoka a potoka Krupá v Mengusovskej doline vo Vysokých Tatrách. Rieka má celkovú dĺžku 174,2 km, pričom na území Slovenska má tok dĺžku 144,2 km (31,1 km ako štátna hranica). Rieka odvodňuje prostredníctvom svojich prítokov (Mlynica, Vrbovský potok, Ľubica, Jakubianka, Ľubotínka, Veľký potok, Slavkovský potok, Studený potok, Kežmarská Biela voda, Biela a iné) povodie o veľkosti 2 081 km<sup>2</sup>. Rieka ústi do Dunajca.

Intravilánom obce Hniezdne preteká rieka Poprad. Katastrom obce taktiež preteká Litmanovský potok a Čierny potok.

### KLIMATICKÉ POMERY

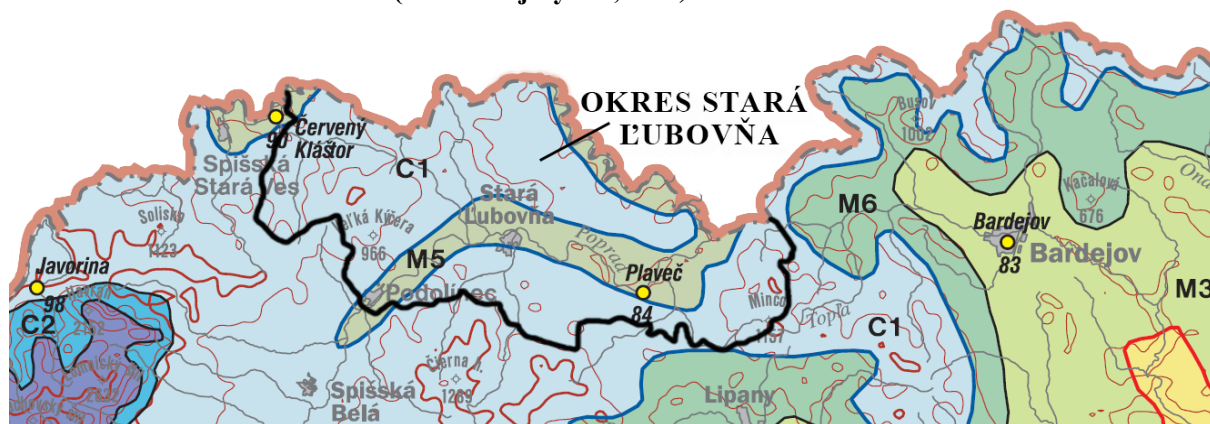
Okres Stará Ľubovňa patrí do dvoch klimatických okrskov - mierne teplého a mierne chladného. V rámci okresu prevláda mierne chladný klimatický okrsk.

M5- mierne teplý, vlhký, s chladnou až studenou zimou, dolinový / kotlinový

C1- mierne chladný

Územie obce sa nachádza v mierne chladnom okrsku C1 s priemernou teplotou v júli 12°C až 16°C, v januári -5°C až -7°C, pričom priemerný ročný úhrn zrážok sa pohybuje na úrovni 600 až 700 mm, čiastočne tiež v mierne teplom okrsku M5. Na území spadne najviac zrážok v teplom období.

Obrázok 5. Klimatické oblasti (Atlas krajiny SR,2002)



Zdroj: Atlas krajiny SR, 2002



## Ochrana prírody

V okrese Stará Ľubovňa sa nachádza spolu 12 chránených území prírody SR (chránené areál, národné prírodné rezervácie, prírodné rezervácie, národné prírodné pamiatky, prírodné pamiatky). Okrem týchto chránených pamiatok sa v okrese taktiež nachádzajú aj 2 chránené vtáčie územia, a to: Chránené vtáčie územie Levočské vrchy a Chránené vtáčie územie Čergov. V katastrálnom území obce sa nachádza aj prírodná pamiatka Litmanovský potok, ktorý preteká obcami Jarabina, Kamienka, Litmanová, Hniezdne a mestom Stará Ľubovňa.

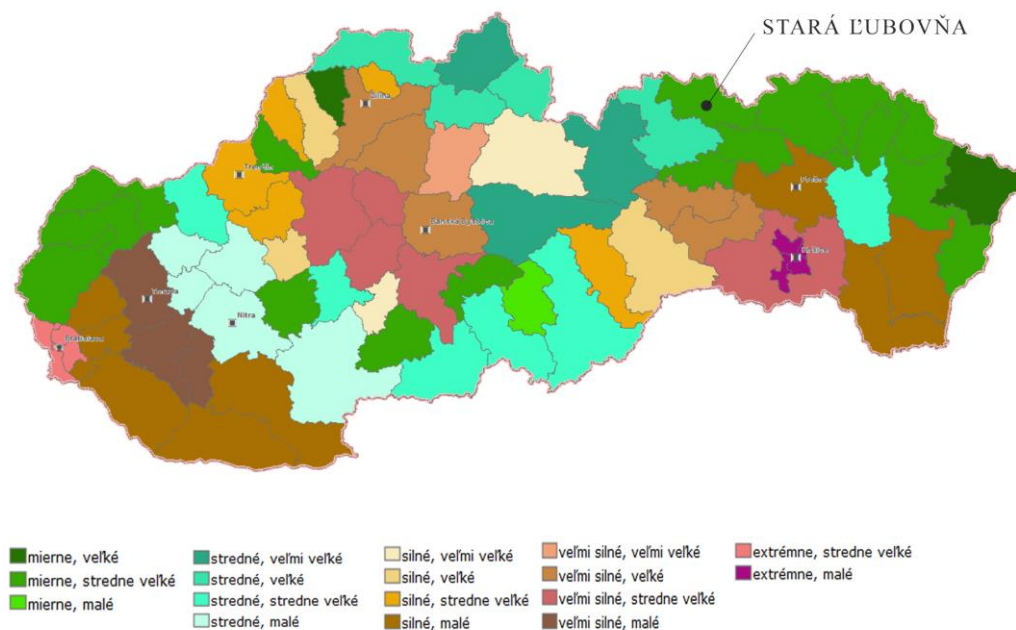
Južná časť územia obce Hniezdne patrí do Chráneného vtáčieho územia Levočské vrchy.

### *Chránené vtáčie územie Levočské vrchy*

CHVÚ Levočské vrchy sa nachádza vo východnej časti územia okresu. Chránené vtáčie územie sa rozprestiera celkovo na 45 597,63 hektároch v štyroch okresoch (Kežmarok, Levoča, Sabinov a v okrese Stará Ľubovňa). *Chránené územie je vyhlásené za účelom zabezpečenia priaznivého stavu biotopov druhov vtákov európskeho významu a biotopov sťahovavých druhov vtákov: bociana čierneho, d'atľa trojprstého, chriašteľa poľného, jariabka hôrneho, kuvika kapcavého, kuvika vrabčieho, muchárika sivého, orla kriľavého, orla skalného, prepelice poľnej, rybárika riečneho, sovy dlhochvostej, strakoša sivého, tesára čierneho, tetrova hlucháňa, tetrova hoľniaka, včelára lesného, výra skalného a žlny sivej; a zabezpečenia podmienok ich prežitia a rozmnožovania.* (Zdroj: Vyhláška MŽP SR. č.434)

V rámci územného systému ekologickej stability budú v územnom pláne obce stanovené regionálne i mieste biokoridory a biocentrá.

### **Obrázok 6. Kvalita životného prostredia - zaťaženie okresov stresovými faktormi**





## 2.4 Krajinná štruktúra

Katastrálne územie obce Hniezdne má celkovo rozlohu 1 798,13 hektárov. Z celkovej rozlohy tvorí nadpolovičnú väčšinu poľnohospodárska pôda – 961,31 hektárov, čo tvorí takmer 53,5 % z výmery katastra.

Poľnohospodárska pôda je prevažne zastúpená ornou pôdou (542,15 hektárov) a trvalými trávnatými porastmi (407,68 hektárov). V rámci poľnohospodárskej pôdy sa v katastri obce nenachádzajú pozemky klasifikované ako vinice, chmeľnice a ovocné sady.

Nepoľnohospodárska pôda tvorí viac než 46,5% z celkovej výmery katastrálneho územia, pričom v nej prevládajú lesné pozemky, ktoré sa rozprestierajú na 495,11 hektároch. Nepoľnohospodárska pôda je taktiež zastúpená ostatnými plochami o rozlohe 222,53 hektárov, zastavanými plochami a nádvormi s rozlohou 74,72 hektárov a vodnými plochami s rozlohou 44,47 hektárov.

Tabuľka 5. Výmera územia obce v hektároch

<b>Celková výmera územia obce</b>	<b>spolu</b>	<b>1798,13</b>
<b>Poľnohospodárska pôda</b>	<b>spolu</b>	<b>961,31</b>
	orná pôda	542,15
	záhrada	11,48
	trvalý trávny porast	407,68
<b>Nepoľnohospodárska pôda</b>	<b>spolu</b>	<b>836,82</b>
	lesné pozemky	495,11
	vodná plocha	44,47
	zastavaná plocha a nádvorie	74,72
	ostatná plocha	222,53

Zdroj: ŠÚ SR





### 3 ANALYTICKÁ ČASŤ

#### 3.1 Analýza vnútorného prostredia

Interná analýza, analýza vnútorného prostredia územia, skúma a hodnotí vnútorné prostredie na základe overeného súboru kvantitatívnych a kvalitatívnych dát, najmä štatistických údajov získaných z overených zdrojov (napr. štatistický úrad SR, UIPŠ, databázy jednotlivých ministerstiev, a iných, ale aj na základe verifikovaných údajov a skúseností expertov zaoberajúcich sa jednotlivými riešenými oblasťami.

Úlohou analýzy vnútorného prostredia je nájsť príčiny nepriaznivého stavu v jednotlivých sektoroch miestnej ekonomiky, resp. vo vybraných oblastiach a v nasledujúcich častiach dokumentu naznačiť potreby, ktoré je možné vnímať aj ako príležitosti rozvoja. Keďže najčastejšie príčiny nepriaznivého stavu súvisia s nedostatočným potenciálom ľudských zdrojov, nevyužívaním správnych metód, či postupov pri riadení, nedostatkom informácií a dát ako podkladov ku správne posúdeniu a rozhodnutiu, ale aj s nedostatočnou analýzou vnútorného a vonkajšieho prostredia a ich možnej synergie a na základe toho nevhodne umiestnených investícií, je dôležité zmapovať a spracovať najmä tie skupiny dát, ktoré tieto príčiny pomôžu identifikovať.

Výstupy z internej a externej analýzy tvoria východisko pre správne nastavenie rozvojovej stratégie pre obec.

##### 3.1.1 DEMOGRAFIA

#### Vývoj počtu trvalo bývajúceho obyvateľstva

Tabuľka 6. Vývoj počtu obyvateľov podľa pohlavia

Rok	Muži	Ženy	Spolu	Priemerný vek
2005	701	710	1411	34,90
2006	706	719	1425	35,01
2007	716	727	1443	35,20
2008	704	723	1427	35,78
2009	712	731	1443	36,10
2010	715	730	1445	36,41
2011	726	742	1468	36,37
2012	719	731	1450	36,63
2013	718	729	1445	37,13
2014	722	724	1446	37,36
2015	715	712	1427	-

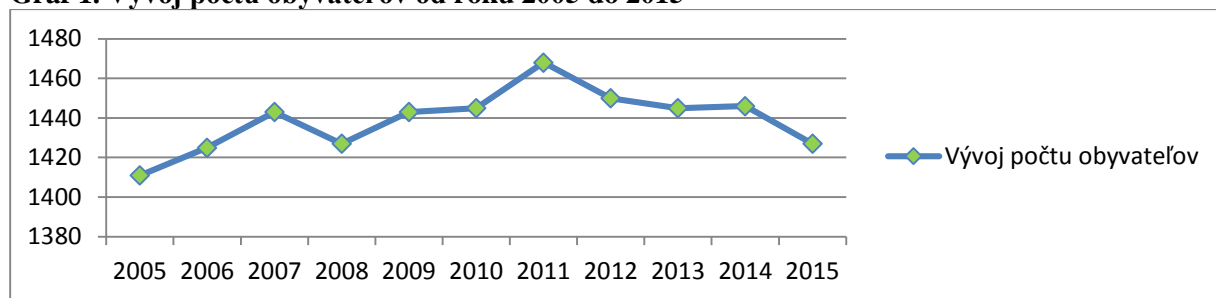
Zdroj: ŠÚ SR údaje k 31.12



Vývoj počtu obyvateľov obce má v sledovanom období (2005-2015) kolísavý, prevažne stúpajúci charakter. Z tabuľky č. 6, ktorá zobrazuje vývoj počtu obyvateľov vyplýva, že v obci v sledovanom období žil takmer rovnaký počet mužov a žien.

V porovnaní rokov 2005 a 2015 je v obci zaznamenaný nárast počtu obyvateľov len o necelé 1,13 %.

**Graf 1. Vývoj počtu obyvateľov od roku 2005 do 2015**



Zdroj: ŠÚ SR údaje k 31.12

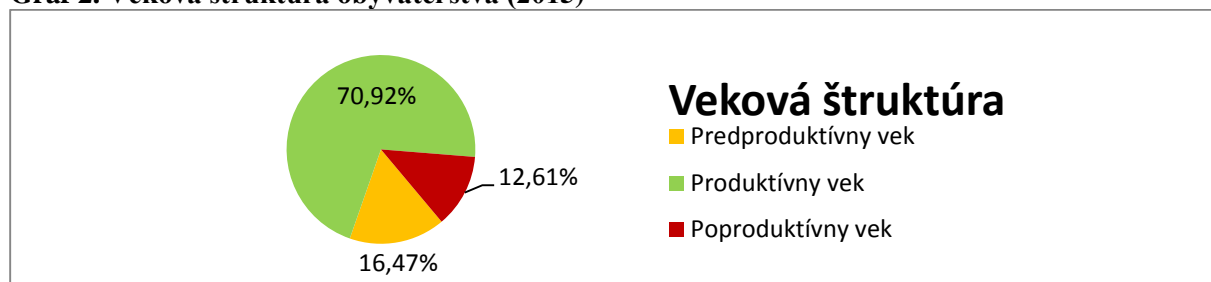
**Tabuľka 7. Pohyb obyvateľstva (2005-2015)**

Ukazovateľ	Počet v rokoch										
	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Natalita	15	23	17	16	18	15	26	14	16	19	11
Mortalita	13	11	10	11	8	9	14	18	11	11	14
Prist'ahovaní	20	18	16	15	28	23	21	19	9	10	8
Vyst'ahovaní	8	16	5	36	22	27	21	33	19	17	24
<b>Celkový prírastok</b>	<b>14</b>	<b>14</b>	<b>18</b>	<b>-16</b>	<b>16</b>	<b>2</b>	<b>12</b>	<b>-18</b>	<b>-5</b>	<b>1</b>	<b>-19</b>

Zdroj: ŠÚ SR

Najväčší celkový prírastok bol v obci zaznamenaný v roku 2007, keď bol na úrovni +18 a naopak najväčší celkový úbytok bol zaznamenaný v roku 2015, keď bol na úrovni -19.

**Graf 2. Veková štruktúra obyvateľstva (2015)**



Ukazovateľ	Počet	%
Predproduktívny vek (14 a menej rokov)	235	16,47
Produktívny vek (15-64 rokov)	1012	70,92
Poproduktívny vek (65 rokov a viac)	180	12,61

Zdroj: ŠÚ SR



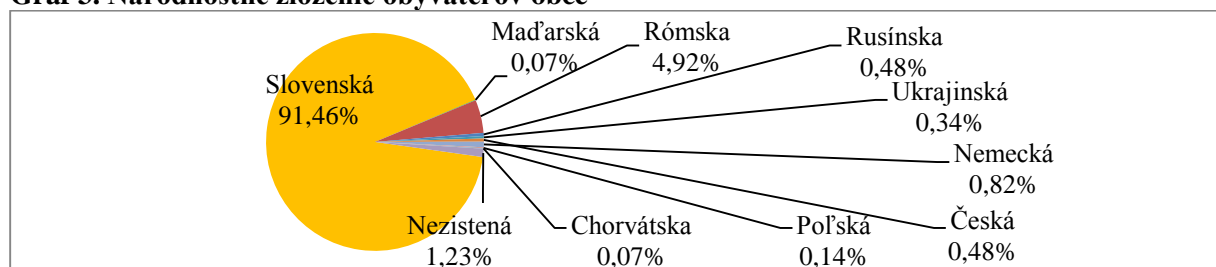
Z hľadiska vekovej štruktúry obyvateľstva obce, patrilo v roku 2015 takmer 71% obyvateľov do skupiny obyvateľstva v produktívnom veku (15-64 rokov). V porovnaní obce s okresom, krajom a republikou sa percentuálny podiel obyvateľstva v produktívnom veku v obci najviac približuje k priemeru SR. V SR bolo obyvateľstvo v produktívnom veku zastúpené 70,22% oproti obci, kde tvorilo podiel 70,92, teda vyšší o 0,7%.

**Tabuľka 8. Veková štruktúra obyvateľstva v % rok 2015**

Ukazovateľ	Obec Hniezdne	Okres Stará Ľubovňa	Prešovský kraj	Slovenská republika
<b>Predproduktívny</b>	16,47	20,26	17,87	15,33
<b>Produktívny vek</b>	70,92	68,84	69,60	70,22
<b>Poproduktívny vek</b>	12,61	10,90	12,53	14,45

Zdroj: ŠÚ SR

**Graf 3. Národnostné zloženie obyvateľov obce**



Zdroj: ŠÚ SR SODB 2011

Pri sčítaní obyvateľov domov a bytov, ktoré sa uskutočnilo v roku 2011, sa najviac – 91,46% obyvateľov hlásilo ku slovenskej národnosti. V poradí druhou najviac zastúpenou národnosťou bola rusínska národnosť, ku ktorej sa hlásilo 72 obyvateľov, čo tvorilo 4,92% z celkového počtu obyvateľov obce.

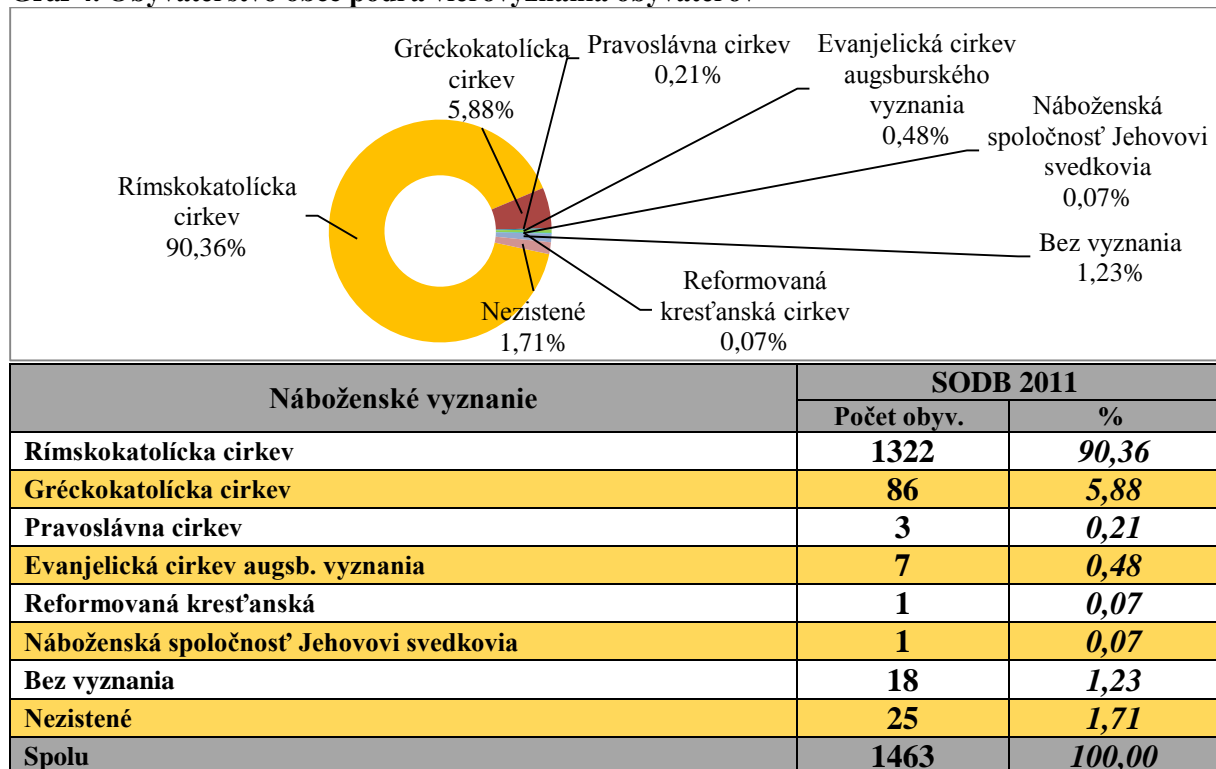
**Tabuľka 9. Národnostné zloženie obyvateľov obce**

Národnosť	SODB 2011	
	počet obyv.	%
<b>Slovenská</b>	<b>1 338</b>	<b>91,46</b>
<b>Maďarská</b>	<b>1</b>	<b>0,07</b>
<b>Rómska</b>	<b>72</b>	<b>4,92</b>
<b>Rusínska</b>	<b>7</b>	<b>0,48</b>
<b>Ukrajinská</b>	<b>5</b>	<b>0,34</b>
<b>Česká</b>	<b>7</b>	<b>0,48</b>
<b>Nemecká</b>	<b>12</b>	<b>0,82</b>
<b>Poľská</b>	<b>2</b>	<b>0,14</b>
<b>Chorvátska</b>	<b>1</b>	<b>0,07</b>
<b>Nezistená</b>	<b>18</b>	<b>1,23</b>
<b>Spolu</b>	<b>1463</b>	<b>100,00</b>

Zdroj: ŠÚ SR SODB 2011



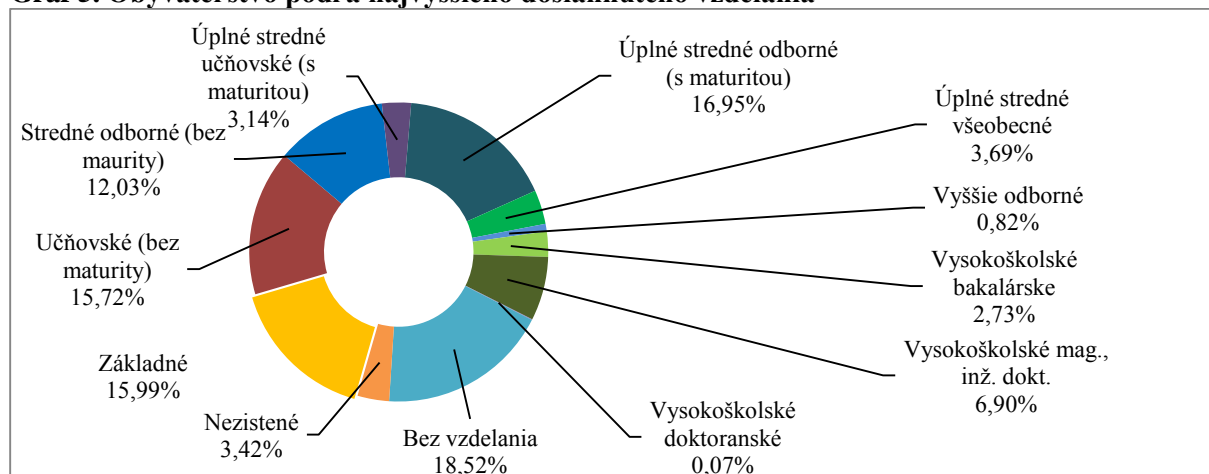
**Graf 4. Obyvateľstvo obce podľa vierovyznania obyvateľov**



Zdroj: ŠÚ SR SODB 2011

V obci dominuje rímskokatolícke vierovyznanie. Pri SODB 2011 sa hlásilo k Rímskokatolíckej cirkvi 90,36%. Takmer 6% obyvateľov sa hlásilo ku Gréckokatolíckej cirkvi. V obci sú malými podielmi zastúpené aj iné vyznania.

**Graf 5. Obyvateľstvo podľa najvyššieho dosiahnutého vzdelania**



Zdroj: ŠÚ SR SODB 2011



Tabuľka 10. Obyvateľstvo podľa najvyššieho dosiahnutého vzdelania

Obyvateľstvo obce podľa najvyššieho dosiahnutého vzdelania				
		muži	ženy	Spolu
Základné		98	136	234
Učňovské (bez maturity)		147	83	230
Stredné odborné (bez maturity)		101	75	176
Úplné stredné učňovské (s maturitou)		28	18	46
Úplné stredné odborné (s maturitou)		123	125	248
Úplné stredné všeobecné		17	37	54
Vyššie odborné vzdelanie		1	11	12
Vysokoškolské bakalárske		15	25	40
Vysokoškolské magisterské, inžinierske, doktorské		37	64	101
Vysokoškolské doktorandské		0	1	1
Vysokoškolské spolu		52	90	142
Študijný odbor	prírodné vedy	2	0	2
	technické vedy a náuky I (baníctvo, hutníctvo, strojárstvo, informatika a VT, elektrotech., tech. chémia, potravinárstvo)	12	3	15
	technické vedy a náuky II (textilná v.,sprac.kože,dreva, plastov, v.hud. nástrojov, archit., staveb. ,dopr.,pošty, telekom., automatiz., špec. odb.)	10	4	14
	poľnohospodársko-lesnícke a veterinárne vedy a náuky	3	2	5
	zdravotníctvo	1	12	13
	spoločenské vedy, náuky a služby I (filozof.,ekon.,polit. a práv. vedy, ekonomika a manaž., obchod a služby, SŠ- OA, HA, praktická š.,učeb.odb.)	11	22	33
	spoločenské vedy, náuky a služby II (histor.,filolog.,pedag. a psych.vedy, publicistika a informácie, telových., učiteľ'stvo, SŠ - gym.)	11	45	56
	vedy a náuky o kultúre a umení	0	1	1
	vojenské a bezpečnostné vedy a náuky	1	0	1
	nezistený	1	1	2
Bez školského vzdelania		131	140	271
Nezistené		28	22	50
Spolu		726	737	1 463

Zdroj: ŠÚ SR SODB 2011

### 3.1.2 BÝVANIE

Zo sčítania obyvateľov domov a bytov, ktoré prebehlo v roku 2011 vyplýva, že z celkového počtu 473 bytov sa nachádza 326 v rodinných domoch (byty v budovách s jedným bytom). Z celkového počtu 326 domov bolo pri SODB 2011 neobývaných 55 domov. V obci sa taktiež nachádzajú byty v budovách s dvoma bytmi (celkovo 98) a byty v budovách s 3 a viacerými bytmi. Prevažná časť bytov v obci je obývaná vlastníkami.

Tabuľka 11. Byty podľa typu budovy

SODB 2011	Byty v bytových budovách	Byty v budovách s jedným bytom	Byty v budovách s dvoma bytmi	Byty v budovách s tromi alebo viac bytmi
<b>Byty (Spolu)</b>	473	326	98	49
<b>Obývané byty</b>	406	269	95	42
<b>Neobývané byty</b>	65	55	3	7
<b>Nezistené</b>	2	2	0	0

Zdroj: SODB 2011



Tabuľka 12. Byty podľa typu vlastníctva

Typ vlastníctva	počet
<i>Byty obývané vlastníkom</i>	370
<i>Družstevné byty</i>	0
<i>Byty v nájme</i>	10
<i>Iná forma vlastníctva bytu</i>	13
<i>Nezistené</i>	9
<i>Neaplikovateľné</i>	0

Zdroj: SODB 2011

### 3.1.3 TRH PRÁCE A NEZAMESTNANOSŤ

Okres Stará Ľubovňa patrí z dlhodobého hľadiska ku okresom Prešovského samosprávneho kraja, ktoré majú nižšiu mieru evidovanej nezamestnanosti v porovnaní s inými okresmi PSK. V roku 2015 bola v okrese miera evidovanej nezamestnanosti na úrovni 11,43% (ŠÚ SR 2015), čo je druhá najnižšia v PSK. Pred okresom Stará Ľubovňa sa umiestnil len okres Poprad s evidovanou nezamestnanosťou 10,07%.

Tabuľka 13. Miera evidovanej nezamestnanosti (v %)

Okres Stará Ľubovňa												
	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
<b>Spolu</b>	12,25	10,83	9,30	7,92	8,73	12,92	13,63	14,56	16,73	14,36	13,10	11,43
<b>Muži</b>	11,16	9,30	7,53	6,68	6,88	11,69	12,28	12,45	15,47	13,06	11,21	10,16
<b>Ženy</b>	13,55	12,88	11,72	9,65	11,38	14,68	15,59	17,53	18,45	16,21	15,81	13,20

Zdroj: ŠÚ SR

Tabuľka 14. Uchádzači o zamestnanie podľa veku v okrese Stará Ľubovňa

Uchádzači o zamestnanie podľa veku v okrese Stará Ľubovňa - roku 2015					
Vek uchádzačov	15-24	25-34	35-49	50 a viac	Spolu
<b>Počet</b>	766	904	1178	762	3610
<b>%</b>	21,22	25,04	32,63	21,11	100,00

Zdroj: ŠÚ SR

V okrese bolo ku koncu roka 2015 evidovaných celkovo 3 610 uchádzačov o zamestnanie. Najpočetnejšou skupinou uchádzačov o zamestnanie boli uchádzači vo veku od 35 do 49 rokov, a to 32,63%.

Tabuľka 15. Znevýhodnený uchádzači o zamestnanie v okrese Stará Ľubovňa

Znevýhodnený uchádzači o zamestnanie okres Stará Ľubovňa - rok 2015				
	So zdravotným postihnutím	Absolventi	Mladiství	Dlhodobo nezamestnaní
<b>Počet</b>	168	268	57	1588

Zdroj: ŠÚ SR

Najproblematickejšie uplatnenie na trhu práce majú dlhodobo nezamestnaní uchádzači o zamestnanie. Za dlhodobo nezamestnaného človeka sa považuje osoba, ktorá je registrovaná



v evidencii uchádzačov o zamestnanie dlhšie ako 12 po sebe nasledujúcich mesiacov. V okrese tvorilo ku koncu roka 2015 túto skupinu celkovo 1 588 uchádzačov, čo tvorilo takmer 44 % z celkového počtu uchádzačov o zamestnanie.

**Tabuľka 16. Evidovaní uchádzači o zamestnanie v obci**

Evidovaní uchádzači o zamestnanie	Obec										
	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
<b>Spolu</b>	108	78	68	52	46	80	89	104	120	132	109
<b>Muži</b>	49	32	28	23	19	35	45	48	62	65	55
<b>Ženy</b>	59	46	40	29	27	45	44	56	58	67	54

Zdroj: ŠÚ SR

**Tabuľka 17. Trvalo bývajúce obyvateľstvo v obci podľa ekonomickej aktivity**

Trvalo bývajúce obyvateľstvo podľa ekonomickej aktivity													
Pracujúci (okrem dôchodcov)	Pracujúci dôchodcovia	Osoby na materskej dovolenke	Osoby na rodičovskej dovolenke	Nezamestnaní	Študenti stredných škôl	Študenti vysokých škôl	Osoby v domácnosti	Dôchodcovia	Príjemcovia kapitálových príjmov	Deti do 16 rokov	Iná	Nezistená	Z toho ekonomicky aktívni
515	18	9	44	149	85	50	10	273	2	273	9	26	691

Zdroj: ŠÚ SR SODB 2011

**Tabuľka 18. Ekonomicky aktívne obyvateľstvo podľa odvetvia ekonomickej činnosti rok 2011**

Odvetvie ekonomickej činnosti	Muži	Ženy	Spolu	Odvetvie ekonomickej činnosti	Muži	Ženy	Spolu
Pestovanie plodín a chov zvierat, poľovníctvo a služby s tým súvisiace	20	14	34	Poštové služby a služby kuriérov	4	5	9
Lesníctvo a ťažba dreva	12	3	15	Ubytovanie	1	4	5
Ťažba uhlia a lignitu	1	0	1	Činnosti reštaurácií a pohostinstiev	3	11	14
Výroba potravín	7	5	12	Nakladateľské činnosti	0	1	1
Výroba nápojov	2	2	4	Telekomunikácie	0	2	2
Výroba textilu	2	7	9	Počítačové programovanie, poradenstvo a súvisiace služby	1	2	3
Výroba odevov	1	12	13	Informačné služby	1	0	1
Výroba kože a kožených výrobkov	1	2	3	Finančné služby, okrem poistenia a dôchodkového zabezpečenia	1	3	4
Spracovanie dreva a výroba výrobkov z dreva a korku okrem nábytku; výroba predmetov zo slamy a prúteného materiálu	9	1	10	Poistenie, zaistenie a dôchodkové zabezpečenie okrem povinného sociálneho poistenia	1	0	1
Výroba papiera a papierových výrobkov	0	1	1	Pomocné činnosti finančných služieb a poistenia	0	1	1
Výroba chemikálií a chemických produktov	13	0	13	Činnosti v oblasti nehnuteľností	3	0	3
Výroba výrobkov z gumy a plastu	2	2	4	Právne a účtovnícke činnosti	2	3	5
Výroba ostatných nekovových minerálnych výrobkov	3	0	3	Vedenie firiem; poradenstvo v oblasti riadenia	1	0	1
Výroba a spracovanie kovov	2	3	5	Architektonické a inžinierske činnosti; technické testovanie a analýzy	2	3	5

**Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Hniezdne  
na obdobie 2015 - 2023**



Výroba kovových konštrukcií okrem strojov a zariadení	5	4	9	Vedecký výskum a vývoj	1	0	1
Výroba počítačových, elektronických a optických výrobkov	7	11	18	Reklama a prieskum trhu	1	0	1
Výroba elektrických zariadení	2	0	2	Ostatné odborné, vedecké a technické činnosti	1	2	3
Výroba strojov a zariadení i. n.	3	3	6	Veterinárne činnosti	1	0	1
Výroba motorových vozidiel, návesov a prívesov	7	12	19	Sprostredkovanie práce	3	0	3
Výroba nábytku	2	0	2	Bezpečnostné a pátracie služby	1	1	2
Iná výroba	1	1	2	Činnosti súvisiace s údržbou zariadení a krajinou úpravou	1	1	2
Oprava a inštalácia strojov a prístrojov	1	1	2	Administratívne, pomocné kancelárske a iné obchodné pomocné činnosti	3	1	4
Dodávka elektriny, plynu, pary a studeného vzduchu	2	0	2	Verejná správa a obrana; povinné sociálne zabezpečenie	29	30	59
Zber, úprava a dodávka vody	2	1	3	Vzdelávanie	13	32	45
Zber, spracúvanie a likvidácia odpadov; recyklácia materiálov	1	1	2	Zdravotníctvo	12	8	20
Ozdravovacie činnosti a ostatné činnosti nakladania s odpadom	1	0	1	Starostlivosť v pobytových zariadeniach (rezidenčná starostlivosť)	2	4	6
Výstavba budov	31	6	37	Sociálna práca bez ubytovania	2	8	10
Inžinierske stavby	4	1	5	Tvorivé, umelecké a zábavné činnosti	1	1	2
Špecializované stavebné práce	69	3	72	Činnosti knižníc, archívov, múzeí a ostatných kultúrnych zariadení	1	1	2
Veľkoobchod a maloobchod a oprava motorových vozidiel a motocyklov	5	2	7	Činnosti členských organizácií	1	2	3
Veľkoobchod, okrem motorových vozidiel a motocyklov	16	9	25	Ostatné osobné služby	2	4	6
Maloobchod okrem motorových vozidiel a motocyklov	26	28	54	Zamestnávateľ v zahraničí	1	1	2
Pozemná doprava a doprava potrubím	15	7	22	Nezistené	25	16	41
Skladové a pomocné činnosti v doprave	5	1	6	<b>Spolu</b>	<b>401</b>	<b>290</b>	<b>691</b>

Zdroj: SODB 2011

**Tabuľka 19. Postavenie obyvateľov v zamestnaní**

Vek	Postavenie obyvateľov v zamestnaní SODB 2011						Ekonomicky aktívni spolu
	zamestnanci	podnikatelia		členovia družstiev	vypomáhajúci členovia domácností v rodinných podnikoch	ostatní a nezistení	
		so zamestnancami	bez zamestnancov				
15-19	3	0	0	0	0	13	16
20-24	31	0	9	0	0	35	75
25 - 29	51	1	18	0	0	18	88
30 - 34	63	4	21	0	0	24	112
35 - 39	50	2	18	0	0	25	95
40 - 44	44	1	11	0	0	15	71
45 - 49	56	2	10	0	0	20	88
50 - 54	45	2	12	0	0	9	68
55 - 59	36	6	14	0	0	11	67
60 - 64	3	3	1	0	0	1	8
65+	0	0	2	0	0	1	3
Spolu	382	21	116	0	0	172	691
%	55,3	3,0	16,8	0,0	0,0	24,9	100,0

Zdroj: ŠÚ SR





### 3.1.4 OBČIANSKA A TECHNICKÁ VYBAVENOSŤ

#### 3.1.4.1 Občianska vybavenosť

##### 3.1.4.1.1 Vzdelávanie

Obec Hniezdne je zriaďovateľom základnej školy s materskou školou, ktorá sa nachádza v tichom prostredí juhozápadnej časti intravilánu, pri ceste III. triedy č. 3126 smerujúcej do obce Forbasy.

Predprimárne vzdelávanie prebieha v 2 oddeleniach materskej školy. Výučba prebieha v slovenskom jazyku, s celodennou výchovnou starostlivosťou.. K 15.9.2015 bolo v škôlke zapísaných 46 detí vo veku od 3 do 6 rokov.

Základná škola je plnoorganizovaná. Výučba prebieha v prvom až deviatom ročníku. Školu navštevujú nielen žiaci z obce, ale aj žiaci z okolitých dedín. K 15. septembru 2015 navštevovalo školu 143 žiakov. Jedna z tried na I. stupni ZŠ je zameraná na výučbu mentálne postihnutých žiakov.

Školský klub detí zabezpečuje aktivity detí vo viacerých oblastiach: spoločensko-vednej, prírodovednej, esteticko-výchovnej, športovo-turistickej a pracovne technickej.

Stredné školy sa v obci nenachádzajú. Žiaci dochádzajú za stredoškolským štúdiom prevažne do mesta Stará Ľubovňa, v ktorom sa nachádzajú stredné odborné školy a gymnáziá.

##### 3.1.4.1.2 Šport, športové zariadenia a turizmus

Športovo aktívni obyvatelia obce majú možnosť športové aktivity realizovať vo viacerých druhoch športových zariadení.

Športové zariadenia v obci:

- ihrisko pre deti
- futbalové ihrisko
- motokrosový areál
- klzisko

V katastrálnom území obce sa nachádzajú viaceré značené turistické chodníky a cykloturistické trasy. Jedinečným miestom v obci (pre obyvateľov obce i pre turistov) je lesopark, ktorý sa nachádza na mieste bývalých kúpeľov.



### 3.1.4.1.3 Zdravotníctvo

V obci sa nachádza ambulancia praktického lekára pre dospelých, praktického detského lekára a stomatológa. Obyvatelia obce dochádzajú za ďalšou primárnou (všeobecnou preventívnou, diagnosticko – liečebnou), sekundárnou (špecializovanou diagnosticko – liečebnou) a terciárnou (následná starostlivosťou chorých s ukončeným liečebným plánom) zdravotnou starostlivosťou (všeobecný lekár pre dospelých, všeobecný lekár pre deti a dorast, stomatologická ambulancia a lekárňa) do okresného mesta Stará Ľubovňa, keďže v obci iné služby spojené so zdravotnou starostlivosťou nie sú dostupné.

### 3.1.4.1.4 Sociálne služby

Na území obce nepôsobia žiadne inštitúcie ani organizácie, ktoré by poskytovali obyvateľom obce sociálne služby. Najbližšie sociálne služby sú poskytované v okresnom meste.

### 3.1.4.1.5 Kultúrne inštitúcie a kultúrne pamiatky

#### Národné kultúrne pamiatky

Názov	Zaužívaný názov	Bližšie určenie objektu	počet objektov	číslo ÚZPF
KAPLNKA PRÍCESTNÁ	prícestná kaplnka	murovaná	1	1913
KAPLNKA	kaplnka sv. Jána Nepomuckého	sv. Ján Nepomucký	1	872
SÚSOŠIE NA STĽPE	trojičný stĺp	sv. Trojica	1	872
KOSTOL	farský kostol sv. Bartolomeja	r.k.sv. Bartolomeja	1	872
ŠKOLA	materská škola	chodbový radový	1	4082
RADNICA	obecný úrad	radová	1	4025
MEŠTIANSKE DOMY	meštianske domy	prejazdový, radový	48	4026, 4027, 4028, 4029, 4030, 4031, 4033, 4034, 4036, 4037, 4038, 4041, 4042, 4043, 4044, 4045, 4046, 4047, 4048, 4049, 4051, 4052, 4053, 4054, 4056, 4057, 4058, 870, 4060, 4062, 4063, 4064, 871, 4065, 4066, 4067, 4068, 4069, 4071, 4073, 4076, 4077, 4078, 4079, 4080, 4083, 4032, 869
MEŠTIANSKE DOMY	meštianske domy	prejazdový, nárožný	2	4040, 4075
MEŠTIANSKE DOMY	meštianske domy	priechodový, radový	5	4050, 4055, 4061, 4072, 4074,
MEŠTIANSKE DOMY	meštianske domy	priechodový	2	4059, 401
MEŠTIANSKY DOM	meštiansky dom	radový	1	4070

Zdroj: <https://www.pamiatky.sk/sk/page/evidencia-narodnych-kulturnych-pamiatok-na-slovensku>



Prevažnú väčšinu národných kultúrnych pamiatok v obci tvoria meštianske domy, ktoré sa nachádzajú na námestí obce. Domy boli postavené v priebehu 17.-19. storočia, keď obec mala výsadu mesta. Domy sú postavené v renesančnom a neskoro barokovom štýle. Na niektorých domoch sa taktiež nachádzajú nástenné maľby či sochy.

### ***Kostol***

Dominantou obce je kostol Sv. Bartolomeja nachádzajúci sa v centrálnej časti obce. V kostole sa nachádzajú barokové oltáre sv. Mikuláša, sv. Jána Krstiteľa, sv. Anny Metercie, sv. Barbory a sv. Jozefa zo začiatku 18. storočia. Vzácné sú aj plastiky Kristus na kríži a sv. Peter a Pavol z druhej polovice 18. stor. Kostol je taktiež jednou z 64 národných pamiatok.

Obecné kultúrne zariadenia:

- knižnica
- kultúrny dom

### ***Galéria***

Ku kultúrnym inštitúciám v obci patrí galéria, v ktorej sa okrem výstav organizujú taktiež divadelné predstavenia. Stálou expozíciou galérie sú kópie diel svetových majstrov.

### ***Nestville park***

V Nestvill parku sa nachádza expozícia tradičných ľudových remesiel a liehovarníctva, a najväčší drevený obraz v Európe, ktorý znázorňuje proces obrábania pôdy a zužitkovania poľnohospodárskych plodín v 13. storočí, ale i vtedajší život obyvateľov bývalého najmenšieho kráľovského mesta Uhorska.

Kultúrne akcie v obci:

- Slávnosti jari a Hniezdňanský chomút v Nestville Parku
- Nestville Open Day



### 3.1.4.2 Technická infraštruktúra

#### 3.1.4.2.1 Cestná sieť a dopravné systémy

##### **Cestná sieť**

Intravilánom obce prechádza dôležitá dopravná tepna, cesta 1. triedy číslo 77, s celkovou dĺžkou 96,567 km. Prechádza štyrmi okresmi PSK. Jej dĺžka v katastri je cca 6 km. Začína v Spišskej Belej a končí až vo Svidníku a jej údržbu zabezpečuje Slovenská správa ciest.

Na cestu prvej triedy sa v katastri obci napája cesta II. triedy č. 543, ktorá začína v obci a končí až na hraničnom priechode Lysá nad Dunajcom s dĺžkou v katastri obce 3 km, a cesta III. triedy č 3126 a čiastočne č. 3130, ktoré sú v správe SÚC PSK s dĺžkou v obci spolu cca 3 km.

Obec má v správe a zabezpečuje údržbu miestnych komunikácií s celkovou dĺžkou cca 6 km, a taktiež chodníkov pri komunikáciách nachádzajúcich sa v obci.

##### **Cyklodoprava**

Obyvatelia obce, ale aj návštevníci obce, využívajú na cykloturistiku a cyklodopravu komunikácie nachádzajúce sa v rámci katastra obce. V obci nie sú v súčasnosti cyklopruhy ani cyklochodníky.

##### **Cestná doprava**

Autobusová doprava:

Obyvatelia obce majú cestnú osobnú dopravu v rámci okresu a kraja zabezpečenú priebežnými linkami BUS KARPATY spol. s.r.o., SAD Poprad, a.s., SAD Prešov, a.s., Eurobus, a.s. Dopravné spojenie v rámci kraja je zabezpečené aj inými prepravnými spoločnosťami.

##### **Železničná doprava**

Katastrálnym územím obce prechádza železničná trať s číslom 185 v smere Poprad – Tatry ↔ Plaveč, avšak železničná stanica v obci sa nenachádza. Najbližšia železničná stanica sa nachádza v blízkej obci Forbasy.

#### 3.1.4.2.2 Vodné hospodárstvo

##### **Zásobovanie pitnou vodou**

V obci je vybudovaný verejný vodovod. Z tohto vodovodu sú zásobovaní pitnou vodou všetci obyvatelia obce. Vodovodná sieť v obci je napojená na Východoslovenskú vodárenskú sústavu. Doplnkovo ľudia využívajú aj vlastné zdroje vody – studne.



## **Kanalizácia a čistenie odpadových vôd**

Obec má čiastočne vytvorenú kanalizačnú sieť, na ktorú je napojených približne 60% domácností. Kanalizačná sieť ústi do ČOV, ktorej kapacita nie je v súčasnosti dostatočná (kapacita obyvateľov - 800).

### **3.1.4.2.3 Energetické hospodárstvo**

#### **Zásobovanie plynom**

Ako primárny zdroj na vykurovanie domácností, ohrev teplej vody, ale aj na varenie využívajú obyvatelia zemný plyn. Obec je plynofikovaná. V súčasnosti sú na plyn napojené takmer všetky domácnosti v obci. Obyvatelia obce využívajú aj iné typy médií, ako napríklad elektrická energia, či tuhé palivá.

#### **Zásobovanie elektrickou energiou**

Zastavané územie obce je zásobované elektrickou energiou prostredníctvom siete NN, ktorá je tvorená prevažne vzdušnými vedením (drevenými a betónovými stĺpmi).

Osvetlenie v obce sa nachádza na vlastných stĺpoch, ale aj na stĺpoch NN.

### **3.1.4.2.4 Telekomunikácie**

#### **Mobilné siete**

Pokrytie službami mobilných operátorov v obci je dostatočné. Obyvatelia môžu využívať služby všetkých operátorov pôsobiacich na území Slovenska.

#### **Internetové pripojenie**

Obyvatelia obce využívajú prevažne pripojenie prostredníctvom pevného internetu (ADSL). Doplnkovo sú využívané aj iné formy internetového pripojenia (mobilný internet, mikrovlnný internet).

#### **Obecný rozhlas**

Obec má zriadený obecný rozhlas. Rozvody sú kombinované na stĺpoch osvetlenia alebo na stĺpoch NN. Ústredňa sa nachádza v priestoroch obecného úradu.

### **3.1.4.2.5 Odpadové hospodárstvo**

Obec zabezpečuje vývoz tuhého komunálneho odpadu, ale aj triedený zber komunálneho odpadu. Na území obce sa zabezpečuje triedenie a zber týchto zložiek komunálneho odpadu:

a) papier, b) plasty, c) kov, d) sklo, a ďalšie.



### 3.1.4.3 Štandardy minimálnej vybavenosti obce

Tabuľka 20. Vybavenosť obce

Výber ukazovateľov	Odporúčaná vybavenosť	Stav v obci
<b>Školstvo</b>		
Materská škola	•	Áno
Základná škola (neplnoorganizovaná s ročníkmi 1. – 4.)	o	Áno
<b>Telovýchova a šport</b>		
Ihrisko pre deti	•	Áno
Ihrisko pre mládež a dospelých	•	Áno
Ihrisko maloplošné (menej ako 2000m <sup>2</sup> plochy)	•	
Otvorená ľadová plocha	•	Áno
<b>Cestovný ruch – verejné ubytovanie</b>		
Penzión	o	Nie
<b>Zdravotníctvo a sociálne služby</b>		
Ambulancie	•	Áno
<b>Sociálne služby -zariadenia</b>		
Zariadenie pre seniorov	o	Nie
Zariadenie opatrovateľskej služby	o	Nie
Denný stacionár	o	Nie
Opatrovateľská služba	o	Nie
Denné centrum	•	Nie
Jedáleň	o	Nie
Práčovňa	o	Nie
Stredisko osobnej hygieny	o	Nie
<b>Maloobchod</b>		
Potraviny, zmiešaný tovar	•	Áno
Špecializovaný obchod (integrované zariadenia)	•	Áno
<b>Bankové inštitúcie</b>		
Deteš. pracovisko, reprezentácia	o	Nie
<b>Poisťovne</b>		
Zastupiteľstvo, obchod. kancelária	o	Nie
Kontaktné miesto	o	Nie
<b>Kultúra</b>		
Knižnica (obecná, regionálna, krajská)	o	Áno
Polyfunkčné kultúrne zariadenie (býv. kultúrny dom)	o	Áno
Kultúrne –osvetové zariadenia	•	Áno
Kostoly, modlitebne, synagógy, meditačné priestory	•	Áno
Cintoríny, domy smútku, urnové háje, krematóriá	•	Áno
<b>Zeleň</b>		
Parky a iné typy verejnej parkovej zelene	o	Áno
Zeleň v obytných územiach	o	Áno
Zeleň pri občianskej vybavenosti	•	Áno
Ostatná zeleň (cintoríny, kempy, zeleň peších zón, ...)	•	Áno
Zeleň pri výrobných a priemyselných areáloch	•	Áno
Prírodná zeleň (lesy)	•	Áno
<b>Služby</b>		
Služby pre obyvateľov ( murár, elektrikár, a iné)	•	Áno

• odporúčaná vybavenosť

o alternatívne doplnenie vybavenosti



### 3.2 Zhodnotenie súčasného stavu územia - SWOT analýza

Často využívaný nástroj v oblasti strategického plánovania, pomocou ktorého je možné vyhodnotiť interné a externé podmienky ovplyvňujúce rozvoj územia, je univerzálna analytická technika, tzv. SWOT analýza. Metóda SWOT analýza hodnotí, resp. monitoruje obec z pohľadu jej kľúčových interných silných a slabých stránok, ale aj z pohľadu možných kľúčových externých príležitostí a ohrození. Uvedená SWOT analýza obce v rámci jednotlivých častí prioritizuje položky podieľajúce sa na vygenerovaní rozvojovej stratégie. Núti rozmýšľať o tom, čo je naozaj dôležité pri dosahovaní cieľa.

V procese prípravy SWOT analýzy sa tím odborníkov zamerail na možnosti rozvoja obce z pohľadu troch nasledujúcich oblastí:

- 1) Prioritná oblasť Hospodárstvo, pričom pre túto časť boli vzaté do úvahy podmienky ovplyvňujúce vytváranie pracovných príležitostí a tvorbu pracovných miest.
- 2) Prioritná oblasť Sociálna oblasť, kde do úvahy boli vzaté podmienky ovplyvňujúce vznik a ponuku moderných a inovatívnych služieb a podmienky podporujúce vytváranie pracovných príležitostí a tvorbu pracovných miest súvisiacich s ponukou služieb.
- 3) Prioritná oblasť Životné prostredie, kde boli do úvahy vzaté environmentálne podmienky ovplyvňujúce vytváranie pracovných príležitostí a tvorbu pracovných miest v súvislosti s ochranou a zvyšovaním kvality ekosystémových služieb.



## PRIORITNÁ OBLASŤ HOSPODÁRSTVO

Silné stránky	Slabé stránky
<ul style="list-style-type: none"> <li>– záujem samosprávy o vytvorenie prostredia prosievajúceho rozvoju a celkovej výkonnosti miestneho hospodárstva</li> <li>– záujem samosprávy o vytvorenie prostredia priaznivého pre podnikateľské aktivity</li> <li>– dobrá dopravná dostupnosť</li> <li>– podpora výstavby infraštruktúry zabezpečujúcej rozvoj vidieckeho cestovného ruchu</li> <li>– vhodné podmienky pre prvovýrobu a agropodnikanie – 53,5% z výmery katastra obce tvorí poľnohospodárska pôda</li> <li>– kataster obce je zastúpený veľkou časťou lesných pozemkov, tvoria až 27,53% z výmery katastra</li> <li>– viac ako 2/3 obyvateľov sú obyvatelia v produktívnom veku -70,92%, čo je percento vyššie, ako je priemer SR (70,22%)</li> <li>– manažment obce s dostatočnými skúsenosťami</li> <li>– obyvatelia otvorení novým myšlienkam</li> <li>– spolupráca verejného a podnikateľského sektora</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>– nízka motivácia k zakladaniu a prevádzkovaniu mikro a malých podnikov</li> <li>– nízka motivácia k produkcii inovatívnych výrobkov s vyššou pridanou hodnotou</li> <li>– poľné a lesné cesty vyžadujúce si rekonštrukciu</li> <li>– absencia relaxačno – oddychových zón s náučnými chodníkmi</li> <li>– nedostatočná infraštruktúra pre nemotorovú dopravu, napr. absencia cyklotrasy s asfaltovým povrchom</li> <li>– nefunkčné kúpele v Hniezdnom</li> <li>– areál športu v zlom technickom stave</li> <li>– nízka diverzifikácia ekonomických činností</li> <li>– nízke mzdy</li> <li>– nedostatočne využívaný a zhodnocovaný prírodný a kultúrno – historický potenciál</li> </ul>
Príležitosti	Ohrozenia
<ul style="list-style-type: none"> <li>– získanie štátnej dotácie a jej efektívne využitie – investovanie do infraštruktúry podporujúcej aktivity v oblasti cestovného ruchu</li> <li>– využívanie neobývaných domov na podnikateľské aktivity</li> <li>– podpora v oblasti budovania cyklotrás z národnej úrovne</li> <li>– potenciál v rôznych oblastiach rozvoja v okolitých obciach</li> <li>– dostatočný potenciál pre oblasť cezhraničnej spolupráce (spolupráca s Poľskom)</li> <li>– blízkosť väčších zamestnávateľov</li> <li>– možnosť podpory definovaných oblastí z EŠIF a iných finančných mechanizmov</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>– obmedzená tvorba pracovných príležitostí v rámci okresu, nepriaznivé konkurenčné prostredie</li> <li>– lepšia finančná motivácia mladých v zahraničí</li> <li>– neochota podnikateľských subjektov investovať na území obce</li> <li>– znižovanie počtu SZČO a PO</li> <li>– nezáujem turistov a návštevníkov</li> <li>– nedostatok štátnych dotácií na skvalitnenie infraštruktúry vidieckeho cestovného ruchu</li> <li>– neúspešnosť pri čerpaní finančných prostriedkov z EŠIF a iných finančných mechanizmov</li> </ul>





## PRIORITNÁ OBLASŤ SOCIÁLNA

Silné stránky	Slabé stránky
<ul style="list-style-type: none"> <li>– dostupná a efektívna samospráva</li> <li>– zachovaný vidiecky ráz územia</li> <li>– dostupný prírodný, kultúrny a historický potenciál</li> <li>– podpora vytvárania prostredia podporujúceho tvorbu pracovných príležitostí a pracovných miest</li> <li>– záujem samosprávy o vytvorenie priaznivého prostredia zhodnocujúceho a využívajúceho existujúci lokálny potenciál prospeievajúci lepšej dostupnosti kvalitných služieb a infraštruktúry v sociálnej oblasti</li> <li>– záujem samosprávy o vytvorenie bezpečného prostredia pre obyvateľov</li> <li>– existujúca vzdelávacia infraštruktúra</li> <li>– existujúca infraštruktúra a ponuka služieb v oblasti zdravotníctva</li> <li>– tradícia v organizovaní kultúrnych podujatí</li> <li>– všetci obyvatelia obce sú zásobovaní pitnou vodou</li> <li>– väčšina obyvateľov využíva ako primárny zdroj na vykurovanie domácností, ohrev teplej vody a varenie zemný plyn</li> <li>– dostatočné pokrytie službami mobilných operátorov</li> <li>– dobrá demografická štruktúra</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>– neinovovaná a nemodernizovaná existujúca voľnočasová infraštruktúra</li> <li>– absencia modernej a vyhovujúcej telocvične</li> <li>– nutná rekonštrukcia miestneho kultúrneho strediska</li> <li>– nutná rekonštrukcia národnej kultúrnej pamiatky</li> <li>– nutná rekonštrukcia Obecného úradu</li> <li>– absencia multifunkčného objektu</li> <li>– absencia alebo nízka kvalita niektorých prvkov bezpečnostnej infraštruktúry</li> <li>– vybrané úseky miestnych komunikácií a chodníkov v zlom technickom stave</li> <li>– nízka dostupnosť inovatívnych služieb v oblasti vidieckeho cestovného ruchu, agroturizmu</li> </ul>
Príležitosti	Ohrozenia
<ul style="list-style-type: none"> <li>– vybudovanie cyklotrás</li> <li>– podpora v oblasti budovania cyklotrás a cyklochodníkov z národnej úrovne</li> <li>– vytvorenie priaznivých podmienok pre rozvoj vidieckeho cestovného ruchu z národnej úrovne</li> <li>– možnosť podpory definovaných oblastí z EŠIF a z iných finančných mechanizmov</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>– nedostatok financií vymedzených na opravu a rekonštrukciu miestnych komunikácií a chodníkov</li> <li>– zlý technický stav vybraných budov v správe obce</li> <li>– nezáujem o organizované kultúrne podujatia</li> <li>– nedostatok štátnych dotácií na skvalitnenie infraštruktúry vidieckeho cestovného ruchu</li> <li>– nedostatočná motivácia (z národnej úrovne) mladých ľudí, aby zostali v rodnom regióne/na Slovensku</li> <li>– nedostatočne ohodnotená práca v službách</li> <li>– neúspešnosť pri čerpaní finančných prostriedkov z EŠIF a iných finančných mechanizmov</li> </ul>



## PRIORITNÁ OBLASŤ ENVIRONMENTÁLNA

Silné stránky	Slabé stránky
<ul style="list-style-type: none"> <li>– zhodnotenie a využitie existujúceho lokálneho potenciálu prosievajúceho lepšej dostupnosti ekosystémových služieb</li> <li>– dobrá kvalita životného prostredia</li> <li>– relatívne zachovalé životné prostredie podpora vytvárania prostredia generujúceho tvorbu zelených pracovných miest</li> <li>– podpora budovania zelenej infraštruktúry v oblasti odvádzania a čistenia odpadových vôd, predchádzania vzniku odpadov a v oblasti protipovodňových opatrení</li> <li>– podpora vybudovania zberného dvora – podpora v oblasti predchádzania vzniku odpadov</li> <li>– podpora kvalitných ekosystémových služieb</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>– nedostatočne využitý prírodný potenciál</li> <li>– nedokončená kanalizácia v obci</li> <li>– ČOV v zlom technickom stave</li> <li>– nedostatočné protipovodňové opatrenia</li> <li>– poddimenzované financovanie zelenej infraštruktúry</li> <li>– nedostatočná podpora zavádzania environmentálne prijateľných inovácií</li> </ul>
Príležitosti	Ohrozenia
<ul style="list-style-type: none"> <li>– využitie a zhodnotenie viacerých významných prírodných a kultúrno-historických pamiatok v okrese Stará Ľubovňa</li> <li>– zmena legislatívy v prístupe k využitiu krajiny a chránených území</li> <li>– moderná legislatíva v oblasti ekosystémovej politiky</li> <li>– budovanie povedomia o triedení odpadu a správnom nakladaní s odpadmi</li> <li>– možnosť podpory definovaných oblastí z EŠIF a iných finančných mechanizmov</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>– obmedzenie v niektorých podnikateľských aktivitách z dôvodu, že do katastra zasahuje chránené územie</li> <li>– nedostatočná podpora zavádzania environmentálne prijateľných inovácií</li> <li>– nedostatočne dodržiavaná legislatíva o odpadových vodách</li> <li>– nekoncepčný prístup k manažmentu krajiny</li> <li>– nedostatočná prevencia pred environmentálnymi rizikami</li> <li>– nedostatočná podpora dodržiavania legislatívy o odpadoch</li> <li>– neúspešnosť pri čerpaní finančných prostriedkov z EŠIF a iných finančných mechanizmov</li> </ul>



### 3.3 Analýza vonkajšieho prostredia

Rozvoj územia, ako aj rozvoj miestnych ekonomík, je ovplyvňovaný „vnútornými a vonkajšími“ faktormi a kombináciou ich vzájomného pôsobenia. Bohatstvo a dostupnosť vnútorných a vonkajších zdrojov patrí medzi faktory ovplyvňujúce rozvoj územia. Dôležitú úlohu zohráva ich vzájomná súvislosť a najmä schopnosť ich zhodnocovania. Prírodný a kultúrny potenciál, stav ekosystémov, stupeň rozvoja hospodárstva a priemyslu, kvalita služieb, zavádzanie vedy a výskumu do praxe, či stupeň ekonomickej aktivity v blízkom okolí, sú dôležitým determinantom rozvoja a schopnosti zhodnocovania potenciálu dôležitých pre rast konkurencieschopnosti vidieckeho územia. Faktory ovplyvňujúce rozvoj územia, ako aj rozvoj miestnych ekonomík a rast ich konkurencieschopnosti zároveň ovplyvňujú aj úroveň kvality života obyvateľov.

#### 3.3.1 VONKAJŠIE FAKTORY ROZVOJA ÚZEMIA, VPLYV VONKAJŠIEHO PROSTREDIA NA ROZVOJ ÚZEMIA, STEEP ANALÝZA

V súvislosti s analýzou vonkajšieho prostredia a jeho vplyvu na rozvoj a rast miestnej ekonomiky, konkurencieschopnosti a zvyšovanie kvality života obyvateľov obce bola v nasledujúcich oblastiach použitá STEEP analýza, ktorá sa na rozdiel od SWOT analýzy používa pri hodnotení vplyvu na rozvoj obce ale len z hľadiska faktorov vonkajšieho prostredia:

S - spoločenské (sociálne) faktory

- medzi tieto faktory sa radí, napríklad migrácia obyvateľstva, dostupnosť, úroveň a ponuka služieb v oblasti vzdelávania, vzdelanosť a dostupnosť profesií potrebných na lokálnom trhu práce, orientácia ekonomík blízkeho a vzdialenejšieho okolia z hľadiska členenia národného hospodárstva, úroveň rozvoja cestovného ruchu, vrátane vidieckeho CR, podmienky na rekreáciu a využitie voľného času, záujem návštevníkov o región, dopravná obslužnosť, väzby medzi riešeným regiónom a blízkym regiónom, medzi krajmi a pod.

T - technické (technicko-technologické) faktory

- súvisia so stupňom inovácií vo výrobných technológiách a technologických procesoch a ich vývojom, súvisia aj s výskumom a vývojom a ich celkovým dopadom na rozvoj kraja

E - ekonomické faktory, (E- ekologické faktory)



- súvisia s vývojom ekonomických procesov dotýkajúcich sa kraja - toky peňazí, tovaru, služieb, informácií a energií, ktoré môžu ovplyvňovať fungovanie, stav a rozvoj územia, a to vrátane problematiky nezamestnanosti, trhu práce, platových podmienok, konkurencie, podielu na trhu, zamestnanosti, vývoja v podnikateľských sektoroch, mimorozpočtových zdrojov a pod.

P - politicko-právne faktory

- súvisia s výkonom politickej moci, s politickou situáciou, legislatívou, stavom právneho povedomia.

### Okres Stará Ľubovňa

Vyššie popísané faktory z pohľadu vonkajšieho prostredia **v sociálnej, technologickej ekonomickej, ekologickej a politickej** oblasti ovplyvňujú schopnosť vytvárať pracovné príležitosti a tvorbu pracovných miest, a tým nepriamo ovplyvňujú výšku migračného salda, ktorá bola ku koncu roka 2014 v okrese Stará Ľubovňa – 210 (rozdiel medzi vystaňovanými a prístahovanými), ako aj výšku celkového prírastku, úbytku, ktorá bola v okrese **Stará Ľubovňa** +108 (narodení, zomrelí, vystaňovaní, prístahovaní), čo radí okres ako piaty s najvyšším celkovým prirodzeným prírastkom obyvateľstva v kraji po okresoch Kežmarok, Prešov, Vranov nad Topľou a Sabinov). (ŠÚ, údaj ku 31.12.2014).

Z hľadiska vplyvu vonkajšieho prostredia má na ekonomický rozvoj okresu podstatný vplyv jeho geografická poloha. Okres leží na severovýchode východného Slovenska, v severozápadnej časti Prešovského kraja a rozlohou 707,87 kilometrov sa radí ku menším okresom kraja. Z administratívneho hľadiska okres hraničí na východe s okresom Bardejov, juhovýchode s okresom Sabinov a na západe s okresom Kežmarok. Severná a severovýchodná časť hranice okresu je zároveň prírodnou hranicou SR s Poľskou republikou. Tento úsek hranice tvorí rieka Poprad v dĺžke 31,1 kilometrov a rieka Dunajec v dĺžke 17 kilometrov.

Územie okresu patrí z hľadiska geomorfologického členenia do provincie Západných Karpát, subprovincie Vonkajších Západných Karpát. Do územia okresu zasahuje sedem geomorfologických celkov. Na severe Ľubovnianska vrchovina, Pieniny a Spišská Magura, na juhu Levočské vrchy, Spišsko-šarišské medzihorie a Čergov. V západnej časti do okresu okrajovo zasahuje Podtatranská kotlina. Najvyšší bod okresu - vrch Minčol - vo výške 1 157 m.n.m. sa nachádza v pohorí Čergov v katastri obce Kyjov. Vo výške 380 m.n.m. sa v katastri obce Mníšek nad Popradom nachádza najnižší bod okresu. V rámci povodia Baltského mora územie okresu Stará Ľubovňa odvodňujú rieky Dunajec a Poprad.



Z historického hľadiska je dôležité spomenúť, že územím okresu prechádzali v minulosti niektoré významné obchodné cesty. Jednou z nich bola jedna z „jantárových ciest“ (keďže v súčasnosti sa hovorí o jednej hlavnej a viacerých vedľajších), ktoré smerovali zo severu od Baltského mora až ku Jadranskému moru. Na územie okresu vstupovala v oblasti Mníška nad Popradom a prechádzala aj okresom Levoča.

Z hľadiska územno-správneho usporiadania Slovenskej republiky tvorí okres 44 samosprávnych území obcí, pričom dve majú štatút mesta – Stará Ľubovňa a Podolíneec.

Význam pre hospodársky rozvoj obce môže mať (z hľadiska vplyvu vonkajšieho prostredia) okresné mesto Stará Ľubovňa, v ktorom ku 31.12.2014 malo trvalý pobyt 16 366 obyvateľov. Okresu Stará Ľubovňa má 53 379 obyvateľov. Hustota obyvateľstva dosahuje 75,54 obyv./km<sup>2</sup>. Z celkového počtu obcí okresu patrí 45,24 % obcí do veľkostnej skupiny 0 – 499 obyvateľov. (ŠÚ, 2015).

Okres sa radí ku stredne veľkým okresom. V rámci Prešovského kraja je v poradí tretím okresom kraja s najnižším priemerným vekom obyvateľov.

Kým na Slovensku z celkového počtu obyvateľov tvorí 15,3 % obyvateľov v predproduktívnom veku (do 14 rokov), v Prešovskom kraji 18%, v okrese Stará Ľubovňa je to 20,4 % obyvateľov. Z hľadiska štruktúry obyvateľstva podľa najvyššieho dosiahnutého vzdelania je v okrese 40,5% obyvateľstva bez vzdelania a so základným vzdelaním, čo radí okres ako tretí s najvyšším podielom obyvateľov z hľadiska takto zvolených merateľných ukazovateľov.

V okrese Stará Ľubovňa, v rámci porovnávania okresov kraja, po okresoch Kežmarok, Sabinov, Vranov nad Topľou, Poprad a Levoča najviac uchádzačov až 38 % tvoria uchádzači o zamestnanie, ktorí z hľadiska najvyššieho dosiahnutého vzdelania majú neukončené základné vzdelanie a ukončené základné vzdelanie. V rámci okresov kraja má podľa doby trvania nezamestnanosti okres Stará Ľubovňa najnižší podiel UoZ dlhodobo evidovaných (ŠÚ SR, ku 31.12.2015).

V rámci okresu bol z hľadiska voľných pracovných miest podľa požadovanej profesie (SK ISCO-08) najvyšší záujem zamestnávateľov o nasledovné profesie: kvalifikovaní pracovníci a remeselníci 36,56 %, pracovníci v službách a obchode 20,85 %, operátori a montéri strojov a zariadení 14,20 %.

V okrese Stará Ľubovňa je **rómske etnikum** zastúpené v 13 obciach a podľa údajov uvedených v Atlase rómskych komunít z roku 2013 tvorí rómska populácia z celkového počtu obyvateľov okresu cca 14 %. V okrese Stará Ľubovňa sa nachádza obec Lomnička, v ktorej je 100 % zastúpenie rómskej populácie.



Nedostatok pracovných príležitostí v okrese sa odráža v odlive mladej pracovnej sily. Odchod mladých za prácou do iných regiónov, aj mimo územia Slovenskej republiky, ovplyvňuje aj nízka priemerná hrubá nominálna mzda zamestnancov, ktorá k 31.12.2014 dosiahla v okrese hodnotu 759,- €, čo je o 198,- € menej ako je celoslovenský priemer.

**Graf 6. Porovnanie miery evidovanej nezamestnanosti v okresoch Prešovského kraja**



Zdroj: Ústredie ÚPSVaR, Bratislava

Ku 31.12.2015 % bola miera evidovanej nezamestnanosti v okrese evidovaných 3 610 uchádzačov o zamestnanie, teda 11,43%, čo okres radí ako druhý okres s najnižšou evidovanou mierou nezamestnanosti v rámci Prešovského kraja.

K 31.12.2014 pôsobilo v okrese Stará Ľubovňa 898 zameraných na tvorbu zisku z viac ako 17000 firiem v PSK, čo tvorí cca 5,00 %. Zároveň v okrese Stará Ľubovňa pôsobilo 5 043 súkromne podnikajúcich fyzických osôb - živnostníkov z viac ako 49 000 v PSK, čo je približne 10 %. Dominuje stavebníctvo, obchod, priemyselná výroba a poľnohospodárstvo.

V okrese pôsobí 16 podnikov, ktoré zamestnávajú od 50 – 249 zamestnancov a 1 podnik, ktorý zamestnáva viac ako 250 zamestnancov.

S ohľadom na dochádzanie za prácou medzi najväčších zamestnávateľov v okrese patria:



Názov	Sídlo	Hlavné činnosti	Priemerný počet zamestnancov
Ľubovnianska nemocnica, n. o.	Stará Ľubovňa	Činnosti nemocníc	414
MKEM, spol. s.r.o.	Stará Ľubovňa	Výroba káblových zväzkov, elektrických zástrčkových spojení a konektorov	182
KÚPELE VYŠNÉ RUŽBACHY, a.s.	Vyšné Ružbachy	Ostatná zdravotná starostlivosť i.n.	113
EUROKOV SK, s.r.o.	Orlov	Výroba kovových konštrukcií	do 99
EZSO, s.r.o.	Údol	Oprava strojov	do 25

Zdroj údajov: Údaje sú čerpané z účtovných uzávierok a výročných správ jednotlivých spoločností za rok 2014 (www.registeruz.sk); \*údaj platný k decembru 2015 poskytnutý vedením spoločnosti. Poznámky: V tabuľke sa uvádza počet kmeňových zamestnancov vrátane vedúcich zamestnancov.

V oblasti poľnohospodárstva je možné charakterizovať obce v okrese Stará Ľubovňa ako obce patriace prevažne do horských oblastí. Aj z toho dôvodu dosahuje produkcia poľnohospodárskych plodín oproti priemerným hodnotám úrody poľnohospodárskych plodín v kraji podpriemerné hodnoty.

V okrese prevláda pestovanie zrnín, obilnín, olejnin, zemiakov a viacročných krmovín. V živočíšnej výrobe v okrese Stará Ľubovňa prevláda chov hydiny. Významný je v okrese Stará Ľubovňa chov hydiny, ktorý svojou intenzitou výrazne prevyšuje iné okresy v rámci kraja.

### Produkcia poľnohospodárskych plodín

Poľnohospodárska plodina	Produkcia poľnohospodárskych plodín k 31.12.2014 (úroda v hektároch)
	okres Stará Ľubovňa
Zrniny	3,13
Obilniny	3,17
Olejniny	2,47
Zemiaky	14,13
Viacročné krmoviny	4,25

Zdroj: ŠÚ SR

Z hľadiska intenzity chovu hospodárskych zvierat k 31.12.2014 tvoril významný podiel chov hovädzieho dobytku, kráv, oviec, ošípaných, hydiny a sliepok, ako naznačuje nasledujúca tabuľka.





Hospodárske zvieratá (na 100 ha poľnohospodárskej pôdy)	Intenzita chovu hospodárskych zvierat k 31.12.2014
	okres Stará Ľubovňa
Hovädzí dobytok	37,2
Kravy	16,5
Ovce	41,1
Ošípané	38,1
Hydina	21 870
Sliepky	365,3

Z hľadiska lesného hospodárstva je významná lesnatosť, ktorá predstavovala v roku 2014 až 58 % z rozlohy územia. Výmera lesných pozemkov v okrese Stará Ľubovňa bola k 31.12.2014 34 398 ha. V rámci všetkých okresov sú dôležité mimoprodukčné funkcie lesov, teda ekologické funkcie lesov (pôdoochranná, vodohospodárska, klimatická) a spoločenské funkcie lesov, (zdravotná, kultúrna, rekreačná, prírodoochranná, vodoochranná funkcia).

Do registra **environmentálnych záťaží** je podľa Štátneho programu sanácie environmentálnych záťaží na roky 2010 až 2015 zaradených až 374 z Prešovského samosprávneho kraja, čo predstavuje 20,6 % zo všetkých záťaží na území Slovenskej republiky. V ponuke sociálnych služieb sú v okrese poskytované sociálne služby. Zriaďovateľmi týchto služieb sú verejní a neverejní poskytovatelia.

Z hľadiska cestovného ruchu má okres Stará Ľubovňa významný kultúrny, historický a prírodný potenciál. Na území okresu sa nachádza viacero významných kultúrno-historických pamiatok, a to vďaka postaveniu územia v minulosti. Od 13.storočia do roku 1848 bola východná časť okresu súčasťou historickej Šarišskej župy západná časť a južná časť okresu patrili do Spišskej stolice a neskôr do Spišskej župy. Jednotlivé časti okresu boli súčasťou zálohu Poľsku a v provincii šesnástich spišských miest.

K najzaujímavejším miestam v okrese patria:

- Ľubovnianske kúpele
- kúpeľný komplex vo Vyšných Ružbachoch
- mestská pamiatková rezervácia Podolíneč
- Ľubovniansky hrad v Starej Ľubovni
- Ľubovniansky skanzen
- hrad Plaveč
- prielom Dunajca v Pieninách





- Rímskokatolícky kostol nepoškvrneného počatia panny Márie v Hraničnom
- gréckokatolícke pútnické miesto na hore Zvir v Litmanovej

V okrese je evidovaných dvanásť chránených území:

1. Aksamitka – národná prírodná pamiatka
2. Čergovský Minčol - národná prírodná rezervácia
3. Jaskyňa v Čube - prírodná pamiatka
4. Kyjovské bradielko - prírodná pamiatka
5. Litmanovský potok - prírodná pamiatka
6. Lysá hora - prírodná pamiatka
7. Okrúhly kopec - prírodná pamiatka
8. Plavečské štrkoviská - chránený areál
9. Rebrá - prírodná pamiatka
10. Skalná ihla je prírodný geomorfologický útvar
11. Slatina pri Šarišskom Jastrabí je prírodná rezervácia
12. Údolské skalky je prírodná pamiatka

Z hľadiska územného systému ekologickej stability, ktorý je celopriestorovou štruktúrou navzájom prepojených ekosystémov zabezpečujúcich rozmanitosť podmienok a foriem života v krajine, sa na území okresu nachádzajú biocentrá: NPR Pieniny Prielom Dunajca, NPR Čergovský Minčol, prírodná rezervácia Jarabinský prielom, chránený areál Plavečské štrkoviská, prírodná rezervácia Slatina pri Šarišskom Jastrabí.

Z hľadiska vplyvu vonkajšieho prostredia na rozvoj miestnej ekonomiky v obci je podstatný aj vplyv viacerých faktorov na úrovni **Prešovského kraja**.



### 3.4 Identifikácia potrieb, východísk a možných riešení:

Vo väzbe na výstupy analytickej časti, vrátane SWOT analýzy, s dôrazom na existujúci potenciál využiteľný na podnietenie rozvojových stimulov obce a možnosti jeho zhodnotenia sú v tejto časti identifikované potreby, východiská a možné riešenia týkajúce sa územia obce a do určitej miery aj širšieho okolitého regiónu spadajúceho do okresu.

Koncipované sú v 1. kroku všeobecne a následne v 2. kroku sú rozpracované do konkrétnych potrieb, východísk, resp. možných riešení pre daný región. Tieto potreby je možné zároveň chápať ako tzv. „rozvojové výzvy“ pre riešený okres. Ich transformáciou do konkrétnych aktivít a pomocou správne nastavených politík v dotknutých oblastiach je možné v dlhodobom horizonte zabezpečiť pozitívny trend v oblasti rozvoja, rastu a konkurencieschopnosti miestnych ekonomík.

Prostredníctvom realizácie jednotlivých opatrení navrhuje Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Hniezdne vytváranie pracovných príležitostí a tvorbu pracovných miest, rešpektujúc potenciál územia a špecifiká disponibilnej pracovnej sily. Mobilizácia aktivít vedúcich ku zhodnocovaniu najmä vnútorného potenciálu podnikov rast a rozvoj miestnych ekonomík, prispeje k zvyšovaniu zamestnanosti (v súlade s Národnou stratégiou zamestnanosti Slovenskej republiky do roku 2020), vytvorí dopyt po prostredí umožňujúcim zvyšovanie zamestnateľnosti, a tým zabezpečí rast kvality života obyvateľov na dotknutom území.

S cieľom udržateľného využívania a zhodnocovania potenciálu územia sú definované potreby generujúce výzvy v nasledujúcich oblastiach:

Vznik a udržateľnosť **cestovného ruchu a agroturizmu** je podmienená existenciou ponuky vhodných prírodných a kultúrnych podmienok, kvalitnej technickej, environmentálnej, voľnočasovej infraštruktúry a infraštruktúry súvisiacej s komplexnými službami a určitým stupňom ekonomického, technického a sociálneho rozvoja. Jeho podstatou je ponuka rôznych voľnočasových aktivít, najmä v horských a podhorských oblastiach, s možnosťou ubytovania sa v rodinách, vidieckych domoch alebo v účelových komerčných ubytovacích zariadeniach.

**Pôdohospodárstvo** je z pohľadu štátnej politiky vnímané ako komplexný celok so spoločnou stratégiou pre poľnohospodárstvo, potravinárstvo, lesné hospodárstvo a nadväzujúci drevospracujúci priemysel. Poľnohospodárska výroba, ako aj potravinárska výroba, v dôsledku silnej konkurencie vstupom do EÚ, v dôsledku nedostatočných investícií do modernizácie



a zavádzania inovácií, stratila svoje postavenie nielen na regionálnych trhoch, slovenskom trhu, ale aj na zahraničných trhoch. Pôdohospodárstvo je zatiaľ jedným z mála odvetví, ktoré vytvára vo vidieckych oblastiach nové pracovné miesta a potenciál v oblasti zamestnanosti pre starších a menej kvalifikovaných zamestnancov. Malí a strední poľnohospodárski podnikatelia na Slovensku nedokážu konkurovať zahraničným dodávateľom v oblasti cien (mnohokrát však na úkor kvality). Slovenskí spotrebitelia sú čoraz náročnejší, na jednej strane vyžadujú nízke ceny, ale zároveň aj vysokú kvalitu produktov. V súčasnosti je potrebné zamerať sa na diverzifikáciu činností najmä v oblasti prvovýroby.

V programovom období 2014 – 2020 je jednou z priorít SR oživenie poľnohospodárstva, predovšetkým s dôrazom na živočíšnu výrobu a špecializovanú rastlinnú výrobu, potrebné sú však investície do modernizácie, inovácií a ekologizácie výroby, ako aj podpora mikro a malých podnikov.

### **Priemyselná výroba**

zahŕňa všetky odvetvia ľudskej činnosti, ktoré premieňajú suroviny na výrobky alebo tovar. V nadväznosti na predchádzajúce oblasti má pri rozvoji miestnych ekonomík významné zastúpenie najmä potravinársky priemysel, ktorý priamo nadväzuje na poľnohospodársku prvovýrobu, generuje potrebu potravinárskej výroby, ponuku služieb, poskytuje pracovné miesta, má významný vplyv na rozvoj regiónov, zabezpečuje výživu obyvateľstva a z toho dôvodu má strategické postavenie.

### **Energetický potenciál**

Narastajúca teplota vedie k zmenám v rôznych ekosystémoch, vrátane negatívnych vplyvov na život človeka. Z hľadiska zachovania zdravých ekosystémov je jedným z najvýznamnejších environmentálnych problémov v súčasnosti zmena klímy, ktorá v dôsledku negatívnych ľudských činností spôsobuje neustále zvyšovanie koncentrácie skleníkových plynov v atmosfére.

K ochrane životného prostredia a k diverzifikácii činností v oblasti poľnohospodárstva a priemyslu je potrebné pristupovať citlivo. V oblasti technológií je nevyhnutné podporovať inovácie. Cieľmi energetickej politiky SR je okrem iných znižovanie energetickej náročnosti a zvyšovanie podielu obnoviteľných zdrojov energie na výrobe elektriny a tepla. Ukazuje sa, že súčasné hospodárenie s energiou nie je udržateľné environmentálne, ekonomicky ani sociálne.



## Identifikácia konkrétnych potrieb, východísk a možných riešení

1. Vytvárať prostredie podnecujúce pracovné príležitosti, podporovať tvorbu pracovných miest, podporovať trvalo udržateľnú integráciu mladých ľudí do pracovného života, zvýšiť šance zamestnať sa pre 50+.
2. Zvyšovať kvalifikačnú úroveň nezamestnaných s dôrazom na dlhodobo nezamestnaných
3. Vytvárať priaznivejšie podnikateľské prostredie a motivovať k zakladaniu mikro a malých podnikov.
4. Podporovať rozvoj cestovného ruchu, flexibilne vytvárať nové atraktívne produkty cestovného ruchu s vyššou pridanou hodnotou.
5. Napomáhať vzniku a propagácii inovatívnych výrobkov s vyššou pridanou hodnotou a ich uvádzaniu na trh.
6. Zvýšiť ochranu, podporovať rozvoj, efektívne využívať a zhodnocovať endogénne zdroje, kultúrne a prírodné dedičstvo.
7. Cieľene investovať do infraštruktúry malých rozmerov, do technickej, sociálnej infraštruktúry a infraštruktúry súvisiacej s voľným časom.
8. Zvýšiť kvalitu poskytovaných služieb podľa potrieb prijímateľov.
9. Klásť väčší dôraz na ochranu biologickej diverzity, efektívne využívať pôdu, ekosystémový prístup vrátane zelených infraštruktúr, klásť väčší dôraz zvyšovaniu energetickej efektívnosti.
10. Budovať kvalitnú environmentálnu infraštruktúru s cieľom zlepšenia odvádzania a čistenia komunálnych odpadových vôd, znižovať množstvo biologicky rozložiteľných odpadov a lepšieho prístupu ku kvalitnej vode a s cieľom zlepšenia protipovodňovej ochrany.
11. Zabezpečiť investícií do infraštruktúry malých rozmerov, technickej, sociálnej, voľnočasovej, najmä v nadväznosti na podporu aktívneho a zdravého starnutia



## 4 STRATEGICKÁ ČASŤ

Víziu, teda želaný stav, ktorý obec na konci plánovaného obdobia má záujem dosiahnuť, definuje strategická časť. Aby k tomu došlo je „cesta“ k dosiahnutiu vízie rozdelená na dosahovanie čiastkových cieľov – globálnych a špecifických – stanovených v rámci jednotlivých prioritných oblastí.

Globálne a špecifické ciele sú ciele kreované tematicky s priemetom do územia. Z hľadiska posúdenia reálnosti dosahovania výstupov, výsledkov a dopadov implementácie programu hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce zohľadňujú tieto ciele výstupy, identifikované potreby, reálny potenciál a možnosti, špecifiká, ale aj možné ohrozenia počas implementácie.

Kvôli lepšej orientácii sú aj v strategickej časti vízia, globálne a špecifické ciele spracované prehľadne v tabuľkách.

VÍZIA		
Obec s „výsadami“ mesta		
Prioritná oblasť: <b>Hospodárstvo</b>	Prioritná oblasť: <b>Sociálna</b>	Prioritná oblasť: <b>Environmentálna</b>
Globálny cieľ	Globálny cieľ	Globálny cieľ
<b>Do roku 2023 zabezpečiť celkovú výkonnosť miestneho hospodárstva</b>	<b>Do roku 2023 zabezpečiť komplexnosť v oblasti služieb, a tým podporiť celkovú výkonnosť miestneho hospodárstva</b>	<b>Do roku 2023 zabezpečiť kvalitné ekosystémové služby, a tým podporiť celkovú výkonnosť miestneho hospodárstva</b>
Špecifický cieľ	Špecifický cieľ	Špecifický cieľ
<i>Efektívne zhodnotiť a využiť existujúci lokálny potenciál prispievajúci k rozvoju a celkovej výkonnosti miestneho hospodárstva</i>	<i>Efektívne zhodnotiť a využiť existujúci lokálny potenciál prispievajúci k lepšej dostupnosti kvalitných služieb</i>	<i>Efektívne zhodnotiť a využiť existujúci lokálny potenciál prispievajúci k lepšej dostupnosti kvalitných ekosystémových služieb</i>



## 5 PROGRAMOVÁ ČASŤ

V rámci jednotlivých prioritných oblastí a stanovených cieľov obsahuje popis opatrení a aktivít nevyhnutných na zabezpečenie realizácie PHSR. Obsahuje zároveň návrh predpokladaných projektových zámerov a súbor merateľných ukazovateľov, v niektorých podkapitolách uvádza konkrétne výstupy, výsledky a očakávaný dopad. Rozpracovanie opatrení do konkrétnych aktivít je nevyhnutné na zabezpečenie realizácie PHSR. Konkrétne investičné zámery, ktoré obec plánuje realizovať v období 2015 – 2023 sú navrhnuté na základe identifikovaných potrieb, východísk a možných riešení.

Prioritná oblasť	Opatrenie	Aktivita
HOSPODÁRSTVO	<b>1.1.1 Investície do infraštruktúry podporujúcej aktivity v oblasti cestovného ruchu</b>	1.1.1.1: Vybudovanie relaxačno – oddychových zón s náučnými chodníkmi
		1.1.1.2: Novostavba cyklotrasy s asfaltovým povrchom
		1.1.1.3: Revitalizácia lesoparku, sfunkčnenie kúpeľov v Hniezdom
		1.1.1.4: Rekonštrukcia a technické vybavenie Areálu športu
		1.1.1.5: Oprava a rekonštrukcia poľných a lesných ciest
	<b>1.1.2 Investície do oblasti lesného hospodárstva</b>	1.1.2.1: Zabezpečenie lesnej a komunálnej techniky
		1.1.2.2: Výstavba rekreačných chat a budov pre lesných robotníkov

Prioritná oblasť	Opatrenie	Aktivita
SOCIÁLNA	<b>2.1.1 Investície do výstavby, rekonštrukcie, opráv, úprav a vybavenia budov vo vlastníctve obce</b>	2.1.1.1: Výstavba novej telocvične
		2.1.1.2: Výstavba prístavby materskej školy
		2.1.1.3: Rekonštrukcia národnej kultúrnej pamiatky
		2.1.1.4: Rekonštrukcia miestneho kultúrneho strediska
		2.1.1.5: Rekonštrukcia Obecného úradu
		2.1.1.6: Dostavba a prestavba na multifunkčný objekt
		2.1.1.7: Interiérové vybavenie budov
	<b>2.1.2 Investície do zvyšovania dostupnosti bývania</b>	2.1.2.1: Rozšírenie IBV, vrátane technického vybavenia
		2.1.2.2: Výstavba nájomných bytových domov
		2.1.3.1: Oprava a rekonštrukcia miestnych komunikácií



	<b>2.1.3 Investície do zvyšovania kvality technickej a sociálnej infraštruktúry</b>	2.1.3.2: Rekonštrukcia chodníkov
		2.1.3.3: Komplexná rekonštrukcia ciest I., II. a III. triedy
		2.1.3.4: Rekonštrukcia centrálnej časti obce
		2.1.3.5: Oprava verejného osvetlenia a miestneho rozhlasu
		2.1.3.6: Modernizácia rozvodov v rámci inžinierskych sietí
		2.1.3.7: Rozšírenie a oplotenie cintorínov

Prioritná oblasť	Opatrenie	Aktivita
<b>ENVIRON- MENTÁLNA</b>	<b>3.1.1 Investície do zvyšovania kvality environmentálnej infraštruktúry</b>	3.1.1.1: Dokončenie kanalizácie obce
		3.1.1.2: Dokončenie kanalizácie „Čurek“
		3.1.1.3: Rekonštrukcia a rozšírenie ČOV
		3.1.1.4: Zberný dvor
		3.1.1.5: Protipovodňové opatrenia

V súlade s uplatnením princípu integrovaných územných investícií a integrovaného prístupu k územnému rozvoju je cieľom programu hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja naplniť víziu:

### OBEC S „VÝSADAMI“ MESTA

novým prístupom k podpore rozvoja miestnej ekonomiky a novým nasmerovaním „občianskej politiky“.

V záujme dosiahnutia globálnych cieľov v rámci jednotlivých oblastí je potrebné zabezpečiť podmienky pre efektívne a ciele použité finančných zdrojov obec, príspevkov z európskych štrukturálnych a investičných fondov, rôznych finančných mechanizmov a dotácií, štátneho rozpočtu a vlastných finančných zdrojov prijímateľov.

V záujme dosahovania špecifických cieľov je nutné cielene nasmerovať intervencie do územia s vysokým rozvojovým potenciálom pre daný špecifický cieľ a zabezpečiť tak výkonnosť a rast konkurencieschopnosti a rozvoja miestnej ekonomiky s pozitívnym dopadom na zvýšenie kvality života obyvateľov.





## 5.1 Špecifikácia a popis opatrení

Táto časť sa snaží ozrejmiť výber opatrení a bližšie špecifikuje zameranie územných a tematických investícií do oblastí s potenciálom rastu a rozvoja. Samospráva má záujem v období 2015 – 2023 zabezpečiť konkurencieschopnosť a stabilitu miestnej ekonomiky integráciou dostupných zdrojov (ľudských, materiálnych, finančných), ako aj integráciou existujúcej legislatívy a ďalších dokumentov na rôznych úrovniach do strategických dokumentov obce. V zmysle platnej legislatívy predstavujú štrukturálne fondy doplnkový zdroj financovania potrieb podporujúcich miestny a regionálny rozvoj.

### PRIORITNÁ OBLASŤ HOSPODÁRSTVO

#### 1.GLOBÁLNY CIEĽ:

**Do roku 2023 zabezpečiť celkovú výkonnosť miestneho hospodárstva**

##### 1.1 ŠPECIFICKÝ CIEĽ:

**Efektívne zhodnotiť a využiť existujúci lokálny potenciál prispievajúci k rozvoju a celkovej výkonnosti miestneho hospodárstva**

Zlepšovanie výkonnosti miestnych hospodárstiev podporujúcich rozvoj vidieckeho cestovného ruchu, vrátane agroturizmu, zameraného na rekreačné a relaxačné činnosti a s cieľom uspokojovať potreby návštevníkov a turistov naznačuje, že z hľadiska tvorby pracovných príležitostí a ponuky pracovných miest, ale aj z hľadiska rastu a rozvoja miestnej ekonomiky, a tým aj zvyšovania kvality života obyvateľov, sa sektor vidieckeho cestovného ruchu spomedzi sektorov miestneho hospodárstva stáva veľmi dôležitým. Rozvoj vidieckeho cestovného ruchu napomáha najmä rozvoju regiónov s nižšou hustotou obyvateľstva, vzdialenejších od väčších mestských centier rozkladajúcich sa v kvalitnom životnom prostredí s dobrou dopravnou dostupnosťou a kvalitnými ubytovacími službami. Obec Hniezdne má svojou geografickou polohou veľmi dobré predpoklady. V rámci prírodného potenciálu má obec dokonca aj potenciál podporujúci kúpeľný cestovný ruch. Z toho dôvodu plánuje obec umiestniť integrované investície do *vybudovania relaxačno – oddychových zón s náučnými chodníkmi a revitalizácie lesoparku a sfunkčnenia kúpeľov v Hniezdom*. Geografická poloha obce Hniezdne na území severného Spiša v údolí Popradu, v Ľubovnianskej kotline vytvára predpoklady aj pre rozvoj cykloturistiky a pešej turistiky. Z hľadiska vonkajších faktorov



ovplyvňujúcich rozvoj obce Hniezdne je dôležité zdôrazniť, že z hľadiska cestovného ruchu má okres Stará Ľubovňa významný kultúrny, historický a prírodný potenciál, ktorý tvorí pridanú hodnotu plánovanej komplexnej a integrovanej investícii obce s cieľom zvýšenia výkonnosti miestneho hospodárstva. Na území okresu sa nachádza 12 chránených území a viacero významných prírodných a kultúrno-historických pamiatok. K dôležitým patrí Ľubovnianske múzeum - hrad stará Ľubovňa s bohatou históriou i zaujímavou architektúrou. Medzi hradmi na Slovensku mu prináleží unikátne miesto. Blízky skanzen v podhradí s hodnotným dreveným kostolom dotvárajú jedinečnú atmosféru hradu. Expozícia Nestville Parku, turistickej atrakcie, ktorú vybudovala spoločnosť Nestville Destillery, nadväzuje na históriu blízkeho regiónu v oblasti liehovarníctva, okresného mesta Starej Ľubovne. V podhradí jedného z najčastejšie navštevovaných hradov v rámci Slovenska, hrad stará Ľubovňa a skanzen (v roku 2015 ho navštívilo až 145 681 návštevníkov), boli nájdené artefakty, ktoré spolu s historickými dokumentmi dokazujú, že „v Starej Ľubovni sa nachádzal najstarší zachovaný liehovar na Slovensku, postavený už v polovici 18. storočia. Základ starého liehovaru stojí pod hradom dodnes. Podľa všetkého ide o najstarší zachovaný objekt tohto druhu na území Slovenska“ (<http://www.nestvillepark.sk/park>).

Obec projektom *Novostavba cyklotrasy s asfaltovým povrchom a oprava a rekonštrukcia poľných a lesných ciest* podporí efektívne zhodnotenie a využitie existujúceho lokálneho potenciálu prispievajúceho k rozvoju a celkovej výkonnosti miestneho hospodárstva. Plánované investície zohľadňujú základnú sieť územia s jestvujúcimi a navrhovanými cyklotrasami, prípadne cyklodopravou. Komplexnosť celkovej investície obce Hniezdne v oblasti hospodárstva zabezpečí *rekonštrukcia a technické vybavenie Areálu športu*. V súčasnosti majú obyvatelia všetkých vekových kategórií záujem o zdravý životný štýl, a v súvislosti s tým aj o aktívny oddych vo voľnej prírode, či moderných športových zariadeniach, akými sú napríklad športové areály, multifunkčné ihriská, telocvične. alebo fit parky. S ohľadom najmä na deti a mládež, ktoré v súčasnosti strávia čoraz viac času sedením pred televíznou obrazovkou a obrazovkou počítača, obec plánuje *rekonštrukcia a technické vybavenie Areálu športu* a výstavbu telocvične.

#### **Opatrenie 1.1.1:**

##### **Investície do infraštruktúry podporujúcej aktivity v oblasti cestovného ruchu**

**Aktivita 1.1.1.1:** *Vybudovanie relaxačno – oddychových zón s náučnými chodníkmi*

**Aktivita 1.1.1.2:** *Novostavba cyklotrasy s asfaltovým povrchom*



**Aktivita 1.1.1.3:** *Revitalizácia lesoparku, sfunkčnenie kúpeľov v Hniezdom*

**Aktivita 1.1.1.4:** *Rekonštrukcia a technické vybavenie Areálu športu*

**Aktivita 1.1.1.5:** *Oprava a rekonštrukcia poľných a lesných ciest*

Dopad negatívnych javov ovplyvňujúcich životné prostredie a lesné ekosystémy spôsobil zvýšený záujem o lesy. Slovenské lesy patria v porovnaní s lesmi ostatných európskych krajín k prirodzeným, a preto snaha zachovať ich je stále väčšia. Obhospodarovanie lesov sa preto riadi národnou, ale aj nadnárodnou legislatívou. Lesnícka politika ako nástroj rozvoja lesného hospodárstva vychádza z ekonomických, environmentálnych, sociálno-spoločenských a politických potrieb. Narastajúci tlak na zabezpečovanie verejnoprospešných funkcií lesov zapríčiňuje, že podiel hospodárskych lesov v porovnaní so stavom v minulosti klesá. Zvyšuje sa výmera ochranných lesov a lesov osobitného určenia, ktorých poslaním je plniť najmä ekologické a sociálne funkcie. Na území Prešovského kraja sa nachádza 441 944 hektárov lesných pozemkov, pričom lesnatosť kraja je 49,3 %, čím sa Prešovský kraj spolu s Trenčianskym radí na druhé miesto spomedzi krajov SR (Forestportal o lesoch Slovenska, 2015). Obec Hniezdne zabezpečuje obhospodarovanie lesov v súlade s relevantnou legislatívou, a práve z toho dôvodu má záujem investovať do zabezpečenia lesnej a komunálnej techniky a výstavby rekreačných chát a budov pre lesných robotníkov.

#### **Opatrenie 1.1.2:**

##### **Investície do oblasti lesného hospodárstva**

**Aktivita 1.1.2.1:** *Zabezpečenie lesnej a komunálnej techniky*

**Aktivita 1.1.2.2:** *Výstavba rekreačných chát a budov pre lesných robotníkov*



## PRIORITNÁ OBLASŤ SOCIÁLNA

### GLOBALNÝ CIEĽ:

**Do roku 2023 zabezpečiť komplexnosť v oblasti služieb, a tým podporiť celkovú výkonnosť miestneho hospodárstva**

### ŠPECIFICKÝ CIEĽ:

**Efektívne zhodnotiť a využiť existujúci lokálny potenciál prispievajúci k lepšej dostupnosti kvalitných služieb**

Obec má záujem vytvoriť prostredie priaznivé pre rozvoj podnikateľských činností a činností prispievajúcich k zvyšovaniu kvality života obyvateľov a zvyšujúcich spokojnosť návštevníkov. Jedným z hlavných faktorov rozvoja miestnej ekonomiky a zvyšovania jej konkurencieschopnosti je zabezpečenie udržateľného a efektívneho využívania potenciálu prírodných zdrojov. Takýto prístup výrazným spôsobom prispieva najmä k ochrane a šetreniu prírodných zdrojov. Obec v rámci stratégie rozvoja konkurencieschopnosti a zvyšovania celkovej výkonnosti miestneho hospodárstva plánuje investovať do výstavby, rekonštrukcií, dostavby a prestavby a interiérového vybavenia budov vo vlastníctve obce.

Cieľom národnej politiky v oblasti predprimárneho vzdelávania je čo najvyššia zaškolenosť. Obec zabezpečujúca výchovu a vzdelávanie uskutočňované v materskej škole a základnej škole sa snaží vytvoriť vo svojej obci v tejto oblasti atraktívne prostredie a tento cieľ naplniť. S týmito plánovanými aktivitami úzko súvisí snaha o vhodné materiálno-technické zabezpečenie na výkon uvedených činností, t.j. rozšíriť budovu materskej školy *výstavbou prístavby a výstavbou novej telocvične* a interiérového vybavenia.

Ku zvýšeniu kvality života obyvateľov, ale aj návštevníkov prispeje *rekonštrukcia miestneho kultúrneho strediska, rekonštrukcia obecného úradu a dostavba a prestavba rozostavanej stavby na multifunkčný objekt*, vrátane zriadenia komunitného centra, integrujúci v budúcnosti rôzne typy aktivít.

Z hľadiska zachovania kvalitných ekosystémových služieb je potrebné, aby aktivity, ktoré obec vykoná pri zvyšovaní energetickej efektívnosti obecného úradu, objektov materskej a základnej školy boli environmentálne prijateľné, v súlade so Smernicou o energetickej hospodárnosti budov (2002/91/ES vs. 2010/31/EU). Obec plánuje zateplenie objektov v majetku obce.



#### **Opatrenie 2.1.1:**

**Investície do výstavby, rekonštrukcie, opráv, úprav a vybavenia budov vo vlastníctve obce**

*Aktivita 2.1.1.1: Výstavba novej telocvične*

*Aktivita 2.1.1.2: Výstavba prístavby materskej školy*

*Aktivita 2.1.1.3: Rekonštrukcia národnej kultúrnej pamiatky*

*Aktivita 2.1.1.4: Rekonštrukcia miestneho kultúrneho strediska*

*Aktivita 2.1.1.5: Rekonštrukcia Obecného úradu*

*Aktivita 2.1.1.6: Dostavba a prestavba na multifunkčný objekt*

*Aktivita 2.1.1.7: Interiérové vybavenie budov*

Odliv kvalifikovaných mladých ľudí, ktorí odchádzajú za prácou do iných regiónov Slovenska alebo do cudziny, deformuje prostredie vytvárajúce pracovné príležitosti. Úrady práce evidujú vysoké percento nezamestnaných absolventov škôl. Vysoká nezamestnanosť, nízke mzdy, a teda nízka kúpyschopnosť sú vonkajšie faktory ovplyvňujúce kvalitu života. Vláda Slovenskej republiky schválila v roku 2015 Koncepciu štátnej bytovej politiky do roku 2020, ako rámcový dokument štátu pre oblasť bývania. Tento dokument reaguje na aktuálny stav a podmienky v rozvoji bývania, ktorého kvalita a dostupnosť sú ukazovateľmi kvality života na Slovensku. Dostupnosť bývania jednotlivcov, alebo rodín závisí od ich ekonomických možností, teda vo väčšine od ich príjmovej situácie. V ťažkej situácii sa nachádzajú mnohé mladé rodiny, ktoré si bez pomoci štátu nie sú schopné obstarat' primerané bývanie. V záujme samosprávy obce Hniezdne je udržať a do budúcnosti zvýšiť počet obyvateľov, a to najmä s dôrazom na mladú populáciu, mladé rodiny. Keďže bývanie je základná potreba každého človeka, samospráva má záujem cielene investovať do výstavby nájomných bytových domov. Plánuje ich poskytnúť obyvateľom, ktorí nie sú schopní obstarat' si primerané bývanie. Tento prístup „vychádza z napĺňania troch základných pilierov udržateľného rozvoja bývania, a to environmentálneho, ekonomického a sociálneho“. (Koncepcia štátnej bytovej politiky do roku 2020). Investície budú smerované taktiež do rozšírenia IBV.

#### **Opatrenie 2.1.2:**

**Investície do zvyšovania dostupnosti bývania**

*Aktivita 2.1.2.1: Rozšírenie IBV, vrátane technického vybavenia*

*Aktivita 2.1.2.2: Výstavba nájomných bytových domov*



Ku zvýšeniu komfortu obyvateľov a návštevníkov prispeje samospráva vybudovaním nových parkovacích miest, zavádzaním prvkov zelenej infraštruktúry a revitalizáciou verejných priestranstiev v rámci investícií do *rekonštrukcie centrálnej časti obce*.

Ďalším spôsobom, akým plánuje obec zvýšiť atraktivnosť obce, je lepšia dopravná dostupnosť a bezpečnosť v rámci obce. Komplexným prístupom ku zavádzaniu bezpečnostných prvkov a riešeniu spoločensko – etických problémov obec Hniezdne zabezpečí preventívne opatrenia pred kriminalitou a vandalizmom. Na ochranu verejného poriadku, bezpečnosti, zdravia, života a majetku, zastupiteľstvo obce plánuje investície *opravy verejného osvetlenia a miestneho rozhlasu*. Obec taktiež plánuje, v súlade s platnou legislatívou, modernizáciu a rozšírenie verejného osvetlenia, v prípade potreby aj doplnením nových svetelných bodov, teda zahustením existujúcej svetelnej sústavy. Ďalej plánuje *rozšírenie a rekonštrukciu miestneho rozhlasu, modernizáciu rozvodov v rámci inžinierskych sietí a rozšírenie a oplotenie cintorínov*. Obec Hniezdne ako prenesený výkon štátnej správy, ktorého snahou je zabezpečiť kvalitnú cestnú infraštruktúru, vykonáva aj miestnu štátnu správu vo veciach miestnych komunikácií a účelových komunikácií. Samospráva preto zabezpečí potrebnú *opravu a rekonštrukciu miestnych komunikácií a rekonštrukciu miestnych chodníkov*. V spolupráci s kompetentnými orgánmi obec plánuje v na území katastra *komplexnú rekonštrukciu ciest I., II. a III. triedy*. Zhodnotením prírodného a kultúrno-historického potenciálu obce, jeho efektívnym a optimálnym využívaním, obec podporí rast konkurencieschopnosti a celkovej výkonnosti miestneho hospodárstva založený na využívaní endogénnych zdrojov.

### **Opatrenie 2.1.3:**

#### **Investície do zvyšovania kvality technickej a sociálnej infraštruktúry**

*Aktivita 2.1.3.1: Oprava a rekonštrukcia miestnych komunikácií*

*Aktivita 2.1.3.2: Rekonštrukcia chodníkov*

*Aktivita 2.1.3.3: Komplexná rekonštrukcia ciest I., II. a III. triedy*

*Aktivita 2.1.3.4: Rekonštrukcia centrálnej časti obce*

*Aktivita 2.1.3.5: Oprava verejného osvetlenia a miestneho rozhlasu*

*Aktivita 2.1.3.6: Modernizácia rozvodov v rámci inžinierskych sietí*

*Aktivita 2.1.3.7: Rozšírenie a oplotenie cintorínov*



## **PRIORITNÁ OBLASŤ ENVIRONMENTÁLNA**

Pri konkrétnych aktivitách, vyplývajúcich zo strategického dokumentu „Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Hniezdne na obdobie 2015-2023“, bude obec rešpektovať prvky sústavy chránených území NATURA 2000 a prvky systému ekologickej stability ÚSES“.

### **GLOBALNÝ CIEĽ:**

**Do roku 2023 zabezpečiť kvalitné ekosystémové služby, a tým podporiť celkovú výkonnosť miestneho hospodárstva**

### **ŠPECIFICKÝ CIEĽ:**

**Efektívne zhodnotiť a využiť existujúci lokálny potenciál prispievajúci k lepšej dostupnosti kvalitných ekosystémových služieb**

Investície do zelenej infraštruktúry sú významné z hospodárskeho hľadiska, napríklad zachovanie schopnosti prírody zmierňovať negatívne účinky zmeny klímy je nákladovo oveľa efektívnejšie, ako keby tieto služby boli nahrádzané oveľa nákladnejšími technickými riešeniami zo strany obyvateľov. Práve z toho dôvodu je zabezpečenie udržateľného a efektívneho využívania potenciálu prírodných zdrojov a ochrana a podpora zvyšovania kvality životného prostredia ďalším z hlavných faktorov ovplyvňujúcich rozvoj miestnej ekonomiky a zvyšovania jej konkurencieschopnosti. Opatrenia na znížovanie rizík nepriaznivých dôsledkov zmeny klímy budú realizované v súlade s platnou legislatívou o ochrane pred povodňami. Obec bude realizovať protipovodňové opatrenia súvisiace s tokom rieky Poprad a potokom Kamienka, vrátane ich prítokov. Prípadné využitie zelenej infraštruktúry prispeje nielen k zmierneniu dôsledkov zmeny klímy a k protipovodňovej ochrane, ale aj k ochrane biodiverzity. Uvedené aktivity vyžadujú zapojenie kľúčových subjektov pri riešení otázky ochrany prírody (vlastníci a užívatelia pozemkov), ako aj podporu verejnosti. Potrebne je zohľadniť národnú legislatívu, stratégie a špecifické priority ochrany prírody a krajiny.

Podľa programu predchádzania vzniku odpadu v rámci SR je dôležitý posun od materiálového zhodnocovania odpadov k predchádzaniu ich vzniku. V tejto oblasti je preto dôležité zvyšovanie environmentálneho povedomia a informovanosti, keďže v hierarchii nakladania s odpadmi je predchádzanie vzniku odpadov na prvom mieste. Výstavba zberného dvora v obci podporí lepší prístup a ochranu životného prostredia.





Z dôvodu plnenia záväzkov SR vyplývajúcich zo Zmluvy o pristúpení SR k EÚ a zo záväzkov vyplývajúcich zo smernice 91/271/EHS je potrebné, aby SR dobudovala infraštruktúru v oblasti odvádzania a čistenia komunálnych odpadových vôd ako základnej environmentálnej služby. Toto opatrenie má nepriamy vplyv na vytváranie podmienok pre investovanie a rozvoj podnikateľských aktivít s následnou možnosťou vytvárania pracovných miest, vrátane „zelených“ pracovných miest. Obec plánuje dostavbu infraštruktúru v oblasti odvádzania komunálnych odpadových vôd v obci a v časti „Čurek“. Plánuje taktiež rekonštrukciu a rozšírenie čistenia odpadových vôd ako základnej environmentálnej služby.

#### **Opatrenie 3.1.1:**

##### **Investície do zvyšovania kvality environmentálnej infraštruktúry**

*Aktivita 3.1.1.1: Dokončenie kanalizácie obce*

*Aktivita 3.1.1.2: Dokončenie kanalizácie „Čurek“*

*Aktivita 3.1.1.3: Rekonštrukcia a rozšírenie ČOV*

*Aktivita 3.1.1.4: Výstavba zberného dvora*

*Aktivita 3.1.1.5: Protipovodňové opatrenia*

**Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Hniezdne  
na obdobie 2015 - 2023**



## 5.2 Projektové zámery

P. č.	Investora	Typ zámery	Zameranie projektu	Stručný popis, resp. poznámky	Oblasť, na ktorú je projektový zámer orientovaný			Predpokladaný termín realizácie (od - do)	Predpoklad. náklady (EUR)	Pripravenosť projektového zámery	Priorita zámery
					Oblasť	Katégoria	Iné				
1.	Obec Hniezdne	Investičný	Vybudovanie relaxačno – oddychových zón s náučnými chodníkmi	vybudovanie zón s vybavením mobiliáru	Cestovný ruch	Agroturistika		2016-2020	70 000,00 €	Spracovaná projektová dokumentácia	Budeme realizovať aj bez prípadnej dotácie
2.	Obec Hniezdne	Investičný	Novostavba cyklotrasy s asfaltovým povrchom	novostavba cyklotrasy s asfaltovým povrchom	Sociálna infraštruktúra	Šport, voľný čas		2017-2023	600 000,00 €	Pripravené povolenia, stanoviská	Realizácia je závislá od získania finančných prostriedkov
3.	Obec Hniezdne	Investičný	Revitalizácia lesoparku, sfunkčnenie kúpeľov v Hniezdom	obnovenie činnosti liečebných kúpeľov v Hniezdom	Životné prostredie	Ochrana prírody		2018-2023	100 000,00 €	V štádiu úvah	Realizácia je závislá od získania finančných prostriedkov
4.	Obec Hniezdne	Investičný	Rekonštrukcia a technické vybavenie Areálu športu	rekonštrukcia a technické vybavenie šport. Areálu	Sociálna infraštruktúra	Šport, voľný čas		2018-2023	400 000,00 €	V štádiu úvah	Realizácia je závislá od získania finančných prostriedkov
5.	Obec Hniezdne	Investičný	Oprava a rekonštrukcia poľných a lesných ciest	rekonštrukcia existujúcich miestnych komunikácií s asfaltovou úpravou	Cestovný ruch	Agroturistika		2018-2023	600 000,00 €	V štádiu úvah	Realizácia je závislá od získania finančných prostriedkov
6.	Obec Hniezdne	Investičný	Zabezpečenie lesnej a komunálnej techniky	zakúpenie traktor, nakladač, vlečky, štiepkovač, rekreačné chaty a budovy pre lesných robotníkov	Zamestnanosť	Poľnohospodárstvo		2017 - 2023	500 000,00 €	V štádiu úvah	Budeme realizovať aj bez prípadnej dotácie
7.	Obec Hniezdne	Investičný	Výstavba rekreačných chát a budov pre lesných robotníkov	rekreačné chaty a budovy pre lesných robotníkov	Zamestnanosť	Poľnohospodárstvo		2017 - 2023	500 000,00 €	V štádiu úvah	Budeme realizovať aj bez prípadnej dotácie
8.	Obec Hniezdne	Investičný	Telocvična ZŠ	výstavba novej telocvične	Sociálna infraštruktúra	Školstvo		2017-2023	600 000,00 €	Spracovaná projektová dokumentácia	Realizácia je závislá od získania finančných prostriedkov
9.	Obec Hniezdne	Investičný	Materská škola – prístavba	výstavba prístavby - rozšírenie kapacity MŠ s príslušenstvom	Sociálna infraštruktúra	Školstvo		2016-2020	300 000,00 €	Zámer je pokračovaním už realizovaného projektu	Realizácia je závislá od získania finančných prostriedkov
10.	Obec Hniezdne	Investičný	Rekonštrukcia budovy č. 234	Rekonštrukcia NKP	Cestovný ruch	Kultúrne a historické pamiatky		2017-2023	300 000,00 €	Spracovaná projektová dokumentácia	Realizácia je závislá od získania finančných prostriedkov
11.	Obec Hniezdne	Investičný	Rekonštrukcia miestneho kultúrneho strediska	vrátane ústredného kúrenia a kotolne	Sociálna infraštruktúra	Občianska vybavenosť		2016-2020	360 000,00 €	Hotové VO, vybraný dodávateľ	Realizácia je závislá od získania finančných prostriedkov
12.	Obec Hniezdne	Investičný	Rekonštrukcia Obecného úradu	komplexná rekonštrukcia budovy obecného úradu	Zamestnanosť	Administratíva		2019-2023	500 000,00 €	V štádiu úvah	Realizácia je závislá od získania finančných prostriedkov
13.	Obec Hniezdne	Investičný	Dostavba a prestavba na multifunkčný objekt	MŠ+DJ – multifunkčný objekt - dostavba rozostavanej stavby na multifunkčný objekt, vrátane komunitného centra	Sociálna infraštruktúra	Sociálna vybavenosť		2018-2023	700 000,00 €	V štádiu úvah	Realizácia je závislá od získania finančných prostriedkov

**Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Hniezdne  
na obdobie 2015 - 2023**



14.	Obec Hniezdne	Investičný	Interiérové vybavenie budov	kino, ZŠ, MŠ, MKS, OcÚ, knižnica a pod	Sociálna infraštruktúra	Občianska vybavenosť		2018-2023	500 000,00 €	V štádiu úvah	Realizácia je závislá od získania finančných prostriedkov
15.	Obec Hniezdne	Investičný	Rozšírenie IBV, vrátane technického vybavenia	výstavba nových lokalít IBV	Sociálna infraštruktúra	Bývanie		2018-2023	1 000 000,00 €	V štádiu úvah	Realizácia je závislá od získania finančných prostriedkov
16.	Obec Hniezdne	Investičný	Nájomné bytové domy	výstavba nájomných bytov	Sociálna infraštruktúra	Bývanie		2018-2023	2 000 000,00 €	V štádiu úvah	Realizácia je závislá od získania finančných prostriedkov
17.	Obec Hniezdne	Investičný	Oprava a rekonštrukcia miestnych komunikácií	rekonštrukcia existujúcich miestnych komunikácií s asfaltovou úpravou	Technická infraštruktúra	Doprava, komunikácie, MHD		2017-2020	100 000,00 €	Spracovaná projektová dokumentácia	Realizácia je závislá od získania finančných prostriedkov
18.	Obec Hniezdne	Investičný	Rekonštrukcia chodníkov	rekonštrukcia existujúcich chodníkov	Technická infraštruktúra	Doprava, komunikácie, MHD		2015-2023	260 000,00 €	Spracovaná štúdia	Zámer je v súčasnosti len v polohe úvah
19.	SSC, Bratislava, PSK Prešov	Investičný	Oprava cesty I/77, I. triedy, III. triedy,	komplexná rekonštrukcia ciest I. tr. II. tr., III tr.	Technická infraštruktúra	Doprava, komunikácie, MHD		2017-2023	4 800 000,00 €	V štádiu úvah	Zámer je v súčasnosti len v polohe úvah
20.	Obec Hniezdne	Investičný	Rekonštrukcia centrálnej časti obce	rekonštrukcia verejných priestranstiev parkovacích plôch, zelene	Životné prostredie	Doprava, komunikácie, MHD		2017-2023	1 000 000,00 €	V štádiu úvah	Realizácia je závislá od získania finančných prostriedkov
21.	Obec Hniezdne	Investičný	Oprava verejného osvetlenia a miestneho rozhlasu	oprava a modernizácia VO a MR	Technická infraštruktúra	Obecný rozhlas		2017-2021	55 000,00 €	V štádiu úvah	Budeme realizovať aj bez prípadnej dotácie
22.	správcovia a vlastníci inž. Sietí	Investičný	Rekonštrukcia verejných rozvodov, elektrina, telekom. siete, vodovodu	modernizácia rozvodov v rámci inžinierskych sietí	Technická infraštruktúra	Rozvody elektriny, vody a plynu		2018-2023	2 000 000,00 €	V štádiu úvah	Realizácia je závislá od získania finančných prostriedkov
23.	Obec Hniezdne	Investičný	Rozšírenie a oplatenie cintorínov	rekonštrukcia verejného a židovského cintorína	Sociálna infraštruktúra	Občianska vybavenosť		2018-2023	500 000,00 €	V štádiu úvah	Realizácia je závislá od získania finančných prostriedkov
24.	Obec Hniezdne	Investičný	Dokončenie kanalizácie obce	dokončenie rozostavanej stavby	Technická infraštruktúra	Kanalizácia, čistiareň odpadových vôd		2017-2023	200 000,00 €	Zámer je pokračovaním už realizovaného projektu	Realizácia je závislá od získania finančných prostriedkov
25.	Obec Hniezdne	Investičný	Kanalizácia „Čurek“	dokončenie rozostavanej stavby	Technická infraštruktúra	Kanalizácia, čistiareň odpadových vôd		2017-2020	50 000,00 €	Zámer je pokračovaním už realizovaného projektu	Realizácia je závislá od získania finančných prostriedkov
26.	Obec Hniezdne	Investičný	Rekonštrukcia a rozšírenie ČOV	rozšírenie kapacity ČOV a jej modernizácia novou technológiou	Technická infraštruktúra	Kanalizácia, čistiareň odpadových vôd		2018-2023	350 000,00 €	V štádiu úvah	Realizácia je závislá od získania finančných prostriedkov
27.	Obec Hniezdne	Investičný	Zberný dvor	odpadové hospodárstvo separovaný zber + technológia	Technická infraštruktúra	Odpadové hospodárstvo		2018-2023	400 000,00 €	V štádiu úvah	Realizácia je závislá od získania finančných prostriedkov
28.	Obec Hniezdne	Investičný	Protipovodňové opatrenia	rieka Poprad a potok Kamienka, vrátane ich prítokov	Životné prostredie	Prevencia pred prírodnými nešťastiami		2018-2023	600 000,00 €	V štádiu úvah	Realizácia je závislá od získania finančných prostriedkov



### 5.3 Projektové zámery so spracovanou štúdiou / projektovou dokumentáciou / vydanými povoleniami

PRIORITNÁ OBLASŤ HOSPODÁRSTVO					
Aktivita 1.1.1.1: Vybudovanie relaxačno – oddychových zón s náučnými chodníkmi					
Základné údaje					
Garant:		obec			
Kontaktná osoba		starosta / poverená osoba			
Začatie a ukončenie projektu		2016-2020			
Súčasný stav projektu		Spracovaná projektová dokumentácia			
Stav pred realizáciou		Absencia oddychových zón s náučnými chodníkmi			
Cieľ		„Efektívne zhodnotiť a využiť existujúci lokálny potenciál prispievajúci k rozvoju a celkovej výkonnosti miestneho hospodárstva“			
Výstup		Relaxačno Oddychové zóny s náučnými chodníkmi			
Výsledok		Vyšší počet návštevníkov			
Dopad		Rast a vyššia konkurencieschopnosť miestnej ekonomiky			
Realizácia projektu					
Fáza /míľnik		Predpokladaný termín			
Prípravná fáza (podľa potreby – projektová dokumentácia, stavebné povolenie, a iné)		2016			
Príprava a podanie žiadosti o NFP		2016			
Verejné obstarávanie a podpis zmluvy		2016-2017			
Realizácia projektu / kolaudácia		2017-2020			
Financovanie projektu					
Druh výdavku	Náklady spolu v €	Zdroje financovania			
		EU	SR	Obec	Iné
Prípravná fáza					
Verejné obstarávanie					
Realizácia		x	x	x	
Spolu		x	x	x	

PRIORITNÁ OBLASŤ HOSPODÁRSKA					
Aktivita 1.1.1.2: Novostavba cyklotrasy s asfaltovým povrchom					
Základné údaje					
<b>Garant:</b>		obec			
<b>Kontaktná osoba</b>		starosta / poverená osoba			
<b>Začatie a ukončenie projektu</b>		2017-2023			
<b>Súčasný stav projektu</b>		Pripravené povolenia, stanoviská			
<b>Stav pred realizáciou</b>		Absencia cyklotrasy s asfaltovým povrchom			
<b>Cieľ</b>		„Efektívne zhodnotiť a využiť existujúci lokálny potenciál prispievajúci k rozvoju a celkovej výkonnosti miestneho hospodárstva“			
<b>Výstup</b>		Cyklotrasa s asfaltovým povrchom			
<b>Výsledok</b>		Vyšší počet návštevníkov			



<b>Dopad</b>		Rast a vyššia konkurencieschopnosť miestnej ekonomiky			
<b>Realizácia projektu</b>					
<b>Fáza /míľnik</b>		<b>Predpokladaný termín</b>			
Prípravná fáza (podľa potreby – projektová dokumentácia, stavebné povolenie, a iné)		2017			
Príprava a podanie žiadosti o NFP		2017-2018			
Verejné obstarávanie a odpis zmluvy		2018-2019			
Realizácia projektu / kolaudácia		2019-2023			
<b>Financovanie projektu</b>					
<b>Druh výdavku</b>	Náklady spolu v €	Zdroje financovania			
		EU	SR	Obec	Iné
Prípravná fáza					
Verejné obstarávanie					
Realizácia		x	x	x	
Spolu		x	x	x	

PRIORITNÁ OBLASŤ SOCIÁLNA					
Aktivita 2.1.1.1: Výstavba novej telocvične					
Základné údaje					
Garant:		obec			
Kontaktná osoba		starosta / poverená osoba			
Začatie a ukončenie projektu		2017-2023			
Súčasný stav projektu		Spracovaná projektová dokumentácia			
Stav pred realizáciou		Nedostatočná športová infraštruktúra			
Cieľ		„Efektívne zhodnotiť a využiť existujúci lokálny potenciál prispievajúci k lepšej dostupnosti kvalitných služieb“			
Výstup		Nová telocvična			
Výsledok		Vyšší počet návštevníkov			
Dopad		Rast a vyššia konkurencieschopnosť miestnej ekonomiky			
Realizácia projektu					
Fáza /míľnik		Predpokladaný termín			
Prípravná fáza (podľa potreby – projektová dokumentácia, stavebné povolenie, a iné)		2017			
Príprava a podanie žiadosti o NFP		2017-2018			
Verejné obstarávanie a odpis zmluvy		2018-2019			
Realizácia projektu / kolaudácia		2019-2023			
Financovanie projektu					
Druh výdavku	Náklady spolu v €	Zdroje financovania			
		EU	SR	Obec	Iné
Prípravná fáza					
Verejné obstarávanie					
Realizácia	600 000,00	x	x	x	
Spolu	600 000,00	x	x	x	



PRIORITNÁ OBLASŤ SOCIÁLNA					
2.1.1.2: Výstavba prístavby materskej školy					
Základné údaje					
Garant:		obec			
Kontaktná osoba		starosta / poverená osoba			
Začatie a ukončenie projektu		2016-2020			
Súčasný stav projektu		Zámer je pokračovaním už realizovaného projektu			
Stav pred realizáciou		Nedostatok kvalitných priestorov			
Cieľ		„Efektívne zhodnotiť a využiť existujúci lokálny potenciál prispievajúci k lepšej dostupnosti kvalitných služieb“			
Výstup		Moderné predškolské zariadenie			
Výsledok		Dostupná moderná vzdelávacia infraštruktúra			
Dopad		Vyššia zaškolenosť detí			
Realizácia projektu					
Fáza /míľnik		Predpokladaný termín			
Prípravná fáza (podľa potreby – projektová dokumentácia, stavebné povolenie, a iné)		2016			
Príprava a podanie žiadosti o NFP		2016			
Verejné obstarávanie a odpis zmluvy		2016-2017			
Realizácia projektu / kolaudácia		2017-2020			
Financovanie projektu					
Druh výdavku	Náklady spolu v €	Zdroje financovania			
		EU	SR	Obec	Iné
Prípravná fáza					
Verejné obstarávanie					
Realizácia	300 000,00	x	x	x	
Spolu	300 000,00	x	x	x	

PRIORITNÁ OBLASŤ SOCIÁLNA	
2.1.1.3: Rekonštrukcia národnej kultúrnej pamiatky	
Základné údaje	
Garant:	obec
Kontaktná osoba	starosta / poverená osoba
Začatie a ukončenie projektu	2017-2023
Súčasný stav projektu	Spracovaná projektová dokumentácia
Stav pred realizáciou	NKP v zlom technickom stave
Cieľ	„Efektívne zhodnotiť a využiť existujúci lokálny potenciál prispievajúci k lepšej dostupnosti kvalitných služieb“
Výstup	Rekonštruovaná NKP
Výsledok	Ochrana kultúrno-historického dedičstva
Dopad	Vyššia návštevnosť
Realizácia projektu	
Fáza /míľnik	Predpokladaný termín



Prípravná fáza (podľa potreby – projektová dokumentácia, stavebné povolenie, a iné)	2017				
Príprava a podanie žiadosti o NFP	2017-2018				
Verejné obstarávanie a odpis zmluvy	2018-2019				
Realizácia projektu / kolaudácia	2019-2023				
Financovanie projektu					
Druh výdavku	Náklady spolu v €	Zdroje financovania			
		EU	SR	Obec	Iné
Prípravná fáza					
Verejné obstarávanie					
Realizácia	300 000,00	x	x	x	
Spolu	300 000.00	x	x	x	

## PRIORITNÁ OBLASŤ SOCIÁLNA

### 2.1.1.4: Rekonštrukcia miestneho kultúrneho strediska

#### Základné údaje

<b>Garant:</b>	obec
<b>Kontaktná osoba</b>	starosta / poverená osoba
<b>Začatie a ukončenie projektu</b>	2016-2020
<b>Súčasný stav projektu</b>	Hotové VO, vybraný dodávateľ
<b>Stav pred realizáciou</b>	Miestne kultúrne stredisko v nevyhovujúcom technickom stave
<b>Cieľ</b>	„Efektívne zhodnotiť a využiť existujúci lokálny potenciál prispievajúci k lepšej dostupnosti kvalitných služieb“
<b>Výstup</b>	Moderné kultúrne stredisko
<b>Výsledok</b>	Kvalitná infraštruktúra súvisiaca s voľným časom
<b>Dopad</b>	Vyššia kvalita života

#### Realizácia projektu

Fáza /míľnik	Predpokladaný termín
Prípravná fáza (podľa potreby – projektová dokumentácia, stavebné povolenie, a iné)	2015
Príprava a podanie žiadosti o NFP	2016
Verejné obstarávanie a odpis zmluvy	2016
Realizácia projektu / kolaudácia	2016-2020

#### Financovanie projektu

Druh výdavku	Náklady spolu v €	Zdroje financovania			
		EU	SR	Obec	Iné
Prípravná fáza					
Verejné obstarávanie					
Realizácia	360 000,00	x	x	x	
Spolu	360 000,00	x	x	x	





PRIORITNÁ OBLASŤ SOCIÁLNA					
Aktivita 2.1.3.1: Oprava a rekonštrukcia miestnych komunikácií					
Základné údaje					
Garant:		obec			
Kontaktná osoba		starosta / poverená osoba			
Začatie a ukončenie projektu		2017-2020			
Súčasný stav projektu		Spracovaná projektová dokumentácia			
Stav pred realizáciou		Zlý stavebno-technický stav miestnych komunikácií			
Cieľ		„Efektívne zhodnotiť a využiť existujúci lokálny potenciál prispievajúci k lepšej dostupnosti kvalitných služieb“			
Výstup		Opravené a rekonštruované komunikácie			
Výsledok		Kvalitná cestná infraštruktúra			
Dopad		Priaznivé prostredie pre podnikateľov a návštevníkov			
Realizácia projektu					
Fáza /míľnik		Predpokladaný termín			
Prípravná fáza (podľa potreby – projektová dokumentácia, stavebné povolenie, a iné)		2017			
Príprava a podanie žiadosti o NFP		2017			
Verejné obstarávanie a odpis zmluvy		2017-2018			
Realizácia projektu / kolaudácia		2018-2020			
Financovanie projektu					
Druh výdavku	Náklady spolu v €	Zdroje financovania			
		EU	SR	Obec	Iné
Prípravná fáza					
Verejné obstarávanie					
Realizácia	100 000,00	x	x	x	
Spolu	100 000,00	x	x	x	

PRIORITNÁ OBLASŤ SOCIÁLNA	
Aktivita 2.1.3.2: Rekonštrukcia chodníkov	
Základné údaje	
Garant:	obec
Kontaktná osoba	starosta / poverená osoba
Začatie a ukončenie projektu	2015-2023
Súčasný stav projektu	Spracovaná štúdia
Stav pred realizáciou	Zlý stavebno-technický stav chodníkov
Cieľ	„Efektívne zhodnotiť a využiť existujúci lokálny potenciál prispievajúci k lepšej dostupnosti kvalitných služieb“
Výstup	Rekonštruované chodníky
Výsledok	Lepšia dostupnosť v obci
Dopad	Vyššia životná úroveň
Realizácia projektu	
Fáza /míľnik	Predpokladaný termín



Prípravná fáza (podľa potreby – projektová dokumentácia, stavebné povolenie, a iné)	2015-2016				
Príprava a podanie žiadosti o NFP	2016-2017				
Verejné obstarávanie a odpis zmluvy	2017				
Realizácia projektu / kolaudácia	2017-2023				
Financovanie projektu					
Druh výdavku	Náklady spolu v €	Zdroje financovania			
		EU	SR	Obec	Iné
Prípravná fáza					
Verejné obstarávanie					
Realizácia	260 000,00	x	x	x	
Spolu	260 000.00	x	x	x	

PRIORITNÁ OBLASŤ ENVIRONMENTÁLNA					
Aktivita 3.1.1.1: Dokončenie kanalizácie obce					
Základné údaje					
Garant:		obec			
Kontaktná osoba		starosta / poverená osoba			
Začatie a ukončenie projektu		2017-2023			
Súčasný stav projektu		Zámer je pokračovaním už realizovaného projektu			
Stav pred realizáciou		Nedokončená kanalizácia			
Cieľ		„Efektívne zhodnotiť a využiť existujúci lokálny potenciál prispievajúci k lepšej dostupnosti kvalitných ekosystémových služieb“			
Výstup		Dokončená kanalizácia			
Výsledok		Ochrana ekosystémov			
Dopad		Kvalitné ekosystémové služby			
Realizácia projektu					
Fáza /míľnik		Predpokladaný termín			
Prípravná fáza (podľa potreby – projektová dokumentácia, stavebné povolenie, a iné)		2017			
Príprava a podanie žiadosti o NFP		2017-2018			
Verejné obstarávanie a odpis zmluvy		2018-2019			
Realizácia projektu / kolaudácia		2019-2023			
Financovanie projektu					
Druh výdavku	Náklady spolu v €	Zdroje financovania			
		EU	SR	Obec	Iné
Prípravná fáza	-				
Verejné obstarávanie	-				
Realizácia	200 000,00	x	x	x	
Spolu	200 000,00	x	x	x	



PRIORITNÁ OBLASŤ ENVIRONMENTÁLNA					
Aktivita 3.1.1.2: Dokončenie kanalizácie „Čurek“					
Základné údaje					
Garant:		obec			
Kontaktná osoba		starosta / poverená osoba			
Začatie a ukončenie projektu		2017-2020			
Súčasný stav projektu		Zámer je pokračovaním už realizovaného projektu			
Stav pred realizáciou		Nedokončená kanalizácia			
Cieľ		„Efektívne zhodnotiť a využiť existujúci lokálny potenciál prispievajúci k lepšej dostupnosti kvalitných ekosystémových služieb“			
Výstup		Dokončená kanalizácia			
Výsledok		Ochrana ekosystémov			
Dopad		Kvalitné ekosystémové služby			
Realizácia projektu					
Fáza /míľnik		Predpokladaný termín			
Prípravná fáza (podľa potreby – projektová dokumentácia, stavebné povolenie, a iné)		2017			
Príprava a podanie žiadosti o NFP		2017			
Verejné obstarávanie a odpis zmluvy		2017-2018			
Realizácia projektu / kolaudácia		2018-2020			
Financovanie projektu					
Druh výdavku	Náklady spolu v €	Zdroje financovania			
		EU	SR	Obec	Iné
Prípravná fáza	-				
Verejné obstarávanie	-				
Realizácia	50 000,00	x	x	x	
Spolu	50 000,00	x	x	x	



## 5.4 Merateľné ukazovatele

V rámci stanovených priorít boli pre monitorovanie naplňania jednotlivých cieľov a opatrení zvolené ukazovatele výstupu. Výstupy nevedú ku kvalitatívnemu posudzovaniu. Indikátory výstupov sú merané vo fyzikálnych jednotkách ako je počet, kus, m, m<sup>2</sup>.

Pre monitorovanie naplňania jednotlivých cieľov a opatrení v rámci stanovených priorít boli zvolené aj ukazovatele výsledku. Indikátory výsledku sú základným prostriedkom pre monitorovanie pokroku implementácie a hodnotenie dosiahnutia cieľov.

PRIORITNÁ OBLASŤ HOSPODÁRSTVO				
Typ ukazovateľa	Ukazovateľ	Merná jednotka	Východisková hodnota	Cieľová hodnota
			Rok 2015	Rok 2023
Opatrenie 1.1.1: Investície do infraštruktúry podporujúcej aktivity v oblasti cestovného ruchu				
Aktivita 1.1.1.1: Vybudovanie relaxačno – oddychových zón s náučnými chodníkmi				
výstup	Zrevitalizovaná plocha	m <sup>2</sup>	0	
výsledok	Noví návštevníci kúpeľov	osoba	0	
Aktivita 1.1.1.2: Novostavba cyklotrasy s asfaltovým povrchom				
výstup	Dĺžka nového cyklochodníka	m	0	
Aktivita 1.1.1.3: Revitalizácia lesoparku, sfunkčnenie kúpeľov v Hniezdom				
výstup	Zrevitalizovaná plocha lesoparku	m <sup>2</sup>	0	
výsledok	Obyvatelia a turisti využívajúci plochy zrekonštruovaného lesoparku za rok	osoba	0	
Aktivita 1.1.1.4: Rekonštrukcia a technické vybavenie Areálu športu				
výstup	Zrekonštruovaná plocha	m <sup>2</sup>	0	
výstup	Nové technické vybavenie	počet	0	1
Aktivita 1.1.1.5: Oprava a rekonštrukcia poľných a lesných ciest				
výstup	Dĺžka zrekonštruovaných / opravených poľných a lesných komunikácií	m	0	
Opatrenie 1.1.2: Investície do oblasti lesného hospodárstva				
Aktivita 1.1.2.1: Zabezpečenie lesnej a komunálnej techniky				
výstup	Nové lesné a komunálne mechanizmy	ks	0	
Aktivita 1.1.2.2: Výstavba rekreačných chat a budov pre lesných robotníkov				
výstup	Nové rekreačné chaty	počet	0	
výsledok	Návštevníci využívajúci rekreačné chaty	osoba	0	
výstup	Nové budovy slúžiace lesným robotníkom	počet	0	



PRIORITNÁ OBLASŤ SOCIÁLNA				
Typ ukazovateľa	Ukazovateľ	Merná jednotka	Východisková hodnota	Cieľová hodnota
			Rok 2015	Rok 2023
Opatrenie 2.1.1: Investície do výstavby, rekonštrukcie, opráv, úprav a vybavenia budov vo vlastníctve obce				
Aktivita 2.1.1.1: Výstavba novej telocvične				
výsledok	Žiaci ZŠ / MŠ využívajúci novu telocvičňu / Obyvatelia / návštevníci	osoba	0	
Aktivita 2.1.1.2: Výstavba prístavby materskej školy				
výstup	Prístavba MŠ	m²	0	
Aktivita 2.1.1.3: Rekonštrukcia národnej kultúrnej pamiatky				
výstup	Zrekonštruovaná plocha	m²	0	
výsledok	Zníženie ročnej spotreby primárnej energie	%	0	
Aktivita 2.1.1.4: Rekonštrukcia miestneho kultúrneho strediska				
výstup	Zrekonštruovaná plocha	m²	0	
výsledok	Zníženie ročnej spotreby primárnej energie	%	0	
Aktivita 2.1.1.5: Rekonštrukcia Obecného úradu				
výstup	Zrekonštruovaná plocha obecného úradu	m²	0	
výsledok	Zníženie ročnej spotreby primárnej energie	%	0	
Aktivita 2.1.1.6: Dostavba a prestavba na multifunkčný objekt				
výstup	Nové a zrekonštruované plochy objektu	m²	0	
Aktivita 2.1.1.7: Interiérové vybavenie budov				
výstup	Nové vybavenie			
Opatrenie 2.1.2: Investície do zvyšovania dostupnosti bývania				
Aktivita 2.1.2.1: Rozšírenie IBV, vrátane technického vybavenia				
výstup	Nové plochy IBV	m²	0	
Aktivita 2.1.2.2: Výstavba nájomných bytových domov				
výstup	Nové nájomné byty	počet	0	
Opatrenie 2.1.3: Investície do zvyšovania kvality technickej a sociálnej infraštruktúry				
Aktivita 2.1.3.1: Oprava a rekonštrukcia miestnych komunikácií				
výstup	Dĺžka zrekonštruovaných miestnych komunikácií	m	0	
Aktivita 2.1.3.2: Rekonštrukcia chodníkov				
výstup	Dĺžka zrekonštruovaných chodníkov	m	0	
Aktivita 2.1.3.3: Komplexná rekonštrukcia ciest I., II. a III. triedy				
výstup	Dĺžka zrekonštruovaných komunikácií	m	0	
Aktivita 2.1.3.4: Rekonštrukcia centrálnej časti obce				
výstup	Nové prvky doplnkovej infraštruktúry	počet	0	
Aktivita 2.1.3.5: Oprava verejného osvetlenia a miestneho rozhlasu				
výstup	Zmodernizované a doplnené svetelné body a stĺpy	ks	0	
výstup	Zrekonštruovaný miestny rozhlas	ks	0	1
Aktivita 2.1.3.6: Modernizácia rozvodov v rámci inžinierskych sietí				
výstup	Dĺžka zmodernizovaných inžinierskych sietí	m	0	
Aktivita 2.1.3.7: Rozšírenie a oplotenie cintorínov				

**Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Hniezdne  
na obdobie 2015 - 2023**



výstup	Nové plochy cintorínov	m <sup>2</sup>	0	
výstup	Dĺžka nového oplotenia	m	0	

PRIORITNÁ ŽIVOTNÉ PROSTREDIE				
Typ ukazovateľa	Ukazovateľ	Merná jednotka	Východisková hodnota	Cieľová hodnota
			Rok 2015	Rok 2023
<b>Opatrenie 3.1.1: Investície do zvyšovania kvality environmentálnej infraštruktúry</b>				
Aktivita 3.1.1.1: Dokončenie kanalizácie obce				
výstup	Dĺžka novovybudovaných kanalizačných sietí	m	0	
Aktivita 3.1.1.2: Dokončenie kanalizácie „Čurek“				
výstup	Dĺžka novovybudovaných kanalizačných sietí	m	0	
výsledok	Zvýšený počet obyvateľov s dodávkou pitnej vody	osoba	0	
Aktivita 3.1.1.3: Rekonštrukcia a rozšírenie ČOV				
výsledok	počet obyvateľov so zlepšeným čistením komunálnych odpadových vôd	EO	0	
Aktivita 3.1.1.4: Výstavba zberného dvora				
výsledok	obyvatelia využívajúci služby zberného dvora	EO	0	
Aktivita 3.1.1.5: Protipovodňové opatrenia				
výsledok	plocha územia so zabezpečenou protipovodňovou ochranou	m <sup>2</sup>	0	
výsledok	počet osôb, ktorí sú chránení pred povodňami	EO	0	



## 6 REALIZAČNÁ ČASŤ

### 6.1 Popis úloh jednotlivých partnerov pri realizácii PHSR obce, inštitucionálne a organizačné zabezpečenie realizácie

Obec bude v procese schvaľovania, koordinácie, implementácie a monitorovanie realizácie dokumentu postupovať v zmysle zákona č. 369/1990 Z.z. o obecnom zriadení, v znení neskorších predpisov. Partnermi v tomto procese môžu byť aj všetci dotknutí obyvatelia, zamestnávateľia, ako aj podnikateľské subjekty, ktorí prejavia záujem prispieť k rozvoju miestnej ekonomiky, a sú relevantnými hráčmi na poli regionálneho rozvoja. Svoju mieru ochoty podporiť rozvoj a zlepšiť výkonnosť miestnej ekonomiky obyvatelia obce prejavili aj v dotazníku, ktorý aj s vyhodnotením tvorí súčasť predkladaného PHSR.

### 6.2 Komunikačná stratégia a koordinácia

Počas vypracovávania strategického dokumentu Programu hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce na obdobie 2015-2023 samospráva spolupracovala pri príprave jednotlivých prioritných oblastí s internými aj externými odborníkmi, sociálno - ekonomickými partnermi.

1. Konzultácie jednotlivých krokov - činností samosprávy a dodávateľa diela v rámci prípravy a spracovania dokumentu
2. Pracovné stretnutia
3. Dotazníkový prieskum
4. Elektronická komunikácia
5. Poskytnutie informácie o príprave dokumentu na webovej stránke obce a dotknutých subjektov
6. Zaslanie pripomienok ku pripravovanému dokumentu v súlade so zákonom 24/2006 Z.z. a ich zohľadnenie v procese implementácie dokumentu
7. Poskytovanie informácií v procese implementácie strategického dokumentu v závislosti od požiadaviek a vo vzťahu k dotknutým cieľovým skupinám v súkromnom a verejnom sektore

### 6.3 Systém monitorovania a hodnotenia

Cieľom monitorovacích a hodnotiacich aktivít bude sledovať napĺňanie definovaných cieľov prostredníctvom ukazovateľov a sledovať prínos cielene umiestnených investícií k rozvoju miestnej ekonomiky a rastu jej konkurencieschopnosti, napríklad prostredníctvom zvyšovania počtu pracovných miest, počtu diverzifikácií činností, zavádzania inovatívnych technológií





a vzniku nových kreatívnych činností. Sledované monitorovacie ukazovatele sa porovnávajú v každej správe – počiatočný a konečný stav. Všetky ukazovatele sú východiskom pri priebežnom posudzovaní vplyvov stratégie na rozvoj územia. Monitorovacie ukazovatele budú sledované na základe údajov z priebežne realizovaných alebo ukončených projektov.

Cieľom merateľných ukazovateľov je sledovať ako prostredníctvom efektívnejšieho využívania endogénnych zdrojov a ich zhodnotením dochádza k rozvoju miestnej ekonomiky, rastu jej konkurencieschopnosti, a tým ku zvyšovaniu spokojnosti a kvality života obyvateľov v obci. Sú členené na:

- a) ukazovatele výstupov - kvantitatívne hodnotia nastávajúcu zmenu
- b) ukazovatele výsledkov - kvalitatívne hodnotia nastávajúcu zmenu
- c) ukazovatele dopadu – predpokladajú kvantitatívnu zmenu na širšie územie do budúcnosti



## 6.4 Akčný plán na daný rozpočtový rok s výhľadom na 2 roky (n+2)

Akčný plán prioritnej oblasti: HOSPODÁRSTVO						
Aktivita	Termín (rok/roky)	Zdroj financovania				Realizácia aktivity viazaná na
		EÚ	SR	Obec	Iné	
<b>Opatrenie 1.1.1: Investície do infraštruktúry podporujúcej aktivity v oblasti cestovného ruchu</b>						
1.1.1.1: Vybudovanie relaxačno – oddychových zón s náučnými chodníkmi	2016-2020	X	X	X		získania finančných prostriedkov
1.1.1.2: Novostavba cyklotrasy s asfaltovým povrchom	2017-2023	X	X	X		získania finančných prostriedkov
1.1.1.3: Revitalizácia lesoparku, sfunkčnenie kúpeľov v Hniezdom	2018-2023	X	X	X		získania finančných prostriedkov
1.1.1.4: Rekonštrukcia a technické vybavenie Areálu športu	2018-2023	X	X	X		podpis zmluvy
1.1.1.5: Oprava a rekonštrukcia poľných a lesných ciest	2018-2023	X	X	X		získania finančných prostriedkov
<b>Opatrenie 1.1.2: Investície do oblasti lesného hospodárstva</b>						
1.1.2.1: Zabezpečenie lesnej a komunálnej techniky	2017-2023	X	X	X		získania finančných prostriedkov
1.1.2.2: Výstavba rekreačných chát a budov pre lesných robotníkov	2017-2023	X	X	X		získania finančných prostriedkov

Akčný plán prioritnej oblasti: SOCIÁLNEJ						
Aktivita	Termín (rok/roky)	Zdroj financovania				Realizácia aktivity viazaná na podmienku
		EÚ	SR	Obec	Iné	
<b>Opatrenie 2.1.1: Investície do výstavby, rekonštrukcie, opráv, úprav a vybavenia budov vo vlastníctve obce</b>						
2.1.1.1: Výstavba novej telocvične	2017-2023	X	X	X		podpis zmluvy
2.1.1.2: Výstavba prístavby materskej školy	2016-2020	X	X	X		podpis zmluvy
2.1.1.3: Rekonštrukcia národnej kultúrnej pamiatky	2017-2023	X	X	X		získania finančných prostriedkov
2.1.1.4: Rekonštrukcia miestneho kultúrneho strediska	2016-2020	X	X	X		získania finančných prostriedkov
2.1.1.5: Rekonštrukcia Obecného úradu	2019-2023	X	X	X		získania finančných prostriedkov
2.1.1.6: Dostavba a prestavba na multifunkčný objekt	2018-2023	X	X	X		získania finančných prostriedkov
2.1.1.7: Interiérové vybavenie budov	2018-2023	X	X	X		získania finančných prostriedkov
<b>Opatrenie 2.1.2: Investície do zvyšovania dostupnosti bývania</b>						
2.1.2.1: Rozšírenie IBV, vrátane technického vybavenia	2018-2023	X	X	X		získania finančných prostriedkov
2.1.2.2: Výstavba nájomných bytových domov	2018-2023	X	X	X		získania finančných prostriedkov
<b>Opatrenie 2.1.3: Investície do zvyšovania kvality technickej a sociálnej infraštruktúry</b>						
2.1.3.1: Oprava a rekonštrukcia miestnych komunikácií	2017-2020	X	X	X		získania finančných prostriedkov
2.1.3.2: Rekonštrukcia chodníkov	2015-2023	X	X	X		získania finančných prostriedkov

**Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Hniezdne  
na obdobie 2015 - 2023**



2.1.3.3: Komplexná rekonštrukcia ciest I., II. a III. triedy	2017-2023	X	X	X		získania finančných prostriedkov
2.1.3.4: Rekonštrukcia centrálnej časti obce	2017-2023	X	X	X		získania finančných prostriedkov
2.1.3.5: Oprava verejného osvetlenia a miestneho rozhlasu	2017-2021	X	X	X		získania finančných prostriedkov
2.1.3.6: Modernizácia rozvodov v rámci inžinierskych sietí	2018-2023	X	X	X		podpis zmluvy
2.1.3.7: Rozšírenie a oplotenie cintorínov	2018-2023	X	X	X		získania finančných prostriedkov

Akčný plán prioritnej oblasti: ENVIRONMENTÁLNEJ						
Aktivita	Termín (rok/roky)	Zdroj financovania				Realizácia aktivity viazaná na
		EÚ	SR	Obce	Iné	
Opatrenie 3.1.1: Investície do zvyšovania kvality environmentálnej infraštruktúry						
3.1.1.1: Dokončenie kanalizácie obce	2017-2023	X	X	X		získania finančných prostriedkov
3.1.1.2: Dokončenie kanalizácie „Čurek“	2017-2020	X	X	X		získania finančných prostriedkov
3.1.1.3: Rekonštrukcia a rozšírenie ČOV	2018-2023	X	X	X		získania finančných prostriedkov
3.1.1.4: Zberný dvor	2018-2023	X	X	X		získania finančných prostriedkov
3.1.1.5: Protipovodňové opatrenia	2018-2023	X	X	X		podpis zmluvy



## 7 FINANČNÁ ČASŤ

V zmysle zákona č. 369/1990 Z.z. o obecnom zriadení, v znení neskorších predpisov „základom finančného hospodárenia obce je rozpočet obce, ktorý sa zostavuje na obdobie jedného kalendárneho roka. Postavenie rozpočtu obce, jeho tvorbu a obsah, pravidlá rozpočtového hospodárenia, tvorbu a použitie mimorozpočtových zdrojov, spôsob finančného vyrovnávania medzi obcami, vzťahy k štátnemu rozpočtu a k rozpočtu samosprávneho kraja ustanovuje osobitný zákon. Obec financuje svoje potreby predovšetkým z vlastných príjmov, dotácií zo štátneho rozpočtu a z ďalších zdrojov, môže na plnenie svojich úloh použiť návratné zdroje financovania a prostriedky mimorozpočtových peňažných fondov. Na plnenie rozvojového programu obce alebo na plnenie inej úlohy, na ktorej má štát záujem, možno obci poskytnúť štátnu dotáciu. Obec si môže na plnenie svojich úloh zriadiť mimorozpočtové peňažné fondy“.

Pri umiestňovaní investícií bude obec postupovať v súlade so zákonom. (Zákon č. 369/1990 Z.z. o obecnom zriadení, v znení neskorších predpisov).

Zdroje financovania budú dopĺňané priebežne počas monitorovacích období.



## 7.1 Finančný plán

Opatrenie	Aktivita	Termín realizácie projektu	Náklady spolu	Zdroje financovania				
				ÉÚ	Štátny rozpočet	Rozpočet obce	Úverové zdroje	Iné
Prioritná oblasť <b>HOSPODÁRSTVO</b>								
<b>1.1.1: Investície do infraštruktúry podporujúcej aktivity v oblasti cestovného ruchu</b>	1.1.1.1: Vybudovanie relaxačno – oddychových zón s náučnými chodníkmi	2016-2020	70 000,00 €	x	x	x		
	1.1.1.2: Novostavba cyklotrasy s asfaltovým povrchom	2017-2023	600 000,00 €	x	x	x		
	1.1.1.3: Revitalizácia lesoparku, sfunkčnenie kúpeľov v Hniezdom	2018-2023	100 000,00 €	x	x	x		
	1.1.1.4: Rekonštrukcia a technické vybavenie Areálu športu	2018-2023	400 000,00 €	x	x	x		
	1.1.1.5: Oprava a rekonštrukcia poľných a lesných ciest	2018-2023	600 000,00 €	x	x	x		
<b>1.1.2: Investície do oblasti lesného hospodárstva</b>	1.1.2.1: Zabezpečenie lesnej a komunálnej techniky	2017-2023	500 000,00 €	x	x	x		
	1.1.2.2: Výstavba rekreačných chát a budov pre lesných robotníkov	2017-2023	500 000,00 €	x	x	x		
<b>Spolu</b>			<b>2 770 000,00 €</b>	x	x	x		

Opatrenie	Aktivita	Termín realizácie projektu	Náklady spolu	Zdroje financovania				
				ÉÚ	Štátny rozpočet	Rozpočet o obce	Úverové zdroje	Iné
Prioritná oblasť <b>SOCIÁLNA</b>								
<b>2.1.1: Investície do výstavby, rekonštrukcie,</b>	2.1.1.1: Výstavba novej telocvične	2017-2023	600 000,00 €	x	x	x		
	2.1.1.2: Výstavba prístavby materskej školy	2016-2020	300 000,00 €	x	x	x		

**Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Hniezdne  
na obdobie 2015 - 2023**



<b>opráv, úprav a vybavenia budov vo vlastníctve obce</b>	2.1.1.3: Rekonštrukcia národnej kultúrnej pamiatky	2017-2023	300 000,00 €	X	X	X		
	2.1.1.4: Rekonštrukcia miestneho kultúrneho strediska	2016-2020	360 000,00 €	X	X	X		
	2.1.1.5: Rekonštrukcia Obecného úradu	2019-2023	500 000,00 €	X	X	X		
	2.1.1.6: Dostavba a prestavba na multifunkčný objekt	2018-2023	700 000,00 €	X	X	X		
	2.1.1.7: Interiérové vybavenie budov	2018-2023	500 000,00 €	X	X	X		
<b>2.1.2: Investície do zvyšovania dostupnosti bývania</b>	2.1.2.1: Rozšírenie IBV, vrátane technického vybavenia	2018-2023	1 000 000,00 €	X	X	X		
	2.1.2.2: Výstavba nájomných bytových domov	2018-2023	2 000 000,00 €	X	X	X		
<b>2.1.3: Investície do zvyšovania kvality technickej a sociálnej infraštruktúry</b>	2.1.3.1: Oprava a rekonštrukcia miestnych komunikácií	2017-2020	100 000,00 €	X	X	X		
	2.1.3.2: Rekonštrukcia chodníkov	2015-2023	260 000,00 €	X	X	X		
	2.1.3.3: Komplexná rekonštrukcia ciest I., II. a III. triedy	2017-2023	4 800 000,00 €	X	X	X		
	2.1.3.4: Rekonštrukcia centrálnej časti obce	2017-2023	1 000 000,00 €	X	X	X		
	2.1.3.5: Oprava verejného osvetlenia a miestneho rozhlasu	2017-2021	55 000,00 €	X	X	X		
	2.1.3.6: Modernizácia rozvodov v rámci inžinierskych sietí	2018-2023	2 000 000,00 €	X	X	X		
	2.1.3.7: Rozšírenie a oplatenie cintorínov	2018-2023	500 000,00 €	X	X	X		
<b>Spolu</b>			<b>14 975 000,00 €</b>	X	X	X		

Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Hniezdne  
na obdobie 2015 - 2023



Opatrenie	Aktivita	Termín realizácie projektu	Náklady spolu EUR	Zdroje financovania				
				ÉÚ	Štátny rozpočet	Rozpočet obce	Úverové zdroje	Iné
Prioritná oblasť ENVIRONMENTÁLNA								
3.1.1: Investície do zvyšovania kvality environmentálnej infraštruktúry	3.1.1.1: Dokončenie kanalizácie obce	2017-2023	200 000,00 €	X	X	X		
	3.1.1.2: Dokončenie kanalizácie „Čurek“	2017-2020	50 000,00 €	X	X	X		
	3.1.1.3: Rekonštrukcia a rozšírenie ČOV	2018-2023	350 000,00 €	X	X	X		
	3.1.1.4: Zberný dvor	2018-2023	400 000,00 €	X	X	X		
	3.1.1.5: Protipovodňové opatrenia	2018-2023	600 000,00 €	X	X	X		
Spolu			1 600 000,00 €	X	X	X		





## 8 ZÁVER

Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce predstavuje strednodobý plánovací dokument, ktorý reaguje najmä na potreby a výzvy regionálnej a miestnej úrovne.

Priority boli stanovené na základe odborných analýz a identifikovaných potrieb, východísk a možných riešení s cieľom vytvoriť podmienky pre zvyšovanie kvality života obyvateľov, a to prostredníctvom cielene nasmerovaných intervencií do definovaných oblastí rozvoja a zabezpečiť tak rozvoj miestnej ekonomiky a rast konkurencieschopnosti.

Implementácia programu bude priebežne monitorovaná a hodnotená na základe výstupov a výsledkov realizovaných intervencií.

Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce implementáciou jednotlivých aktivít prispeje k plneniu strategických rámcov jednotlivých operačných programov schválených na úrovni SR, tvorených cieľmi politiky regionálneho rozvoja na národnej a nadnárodnej úrovni.



## 9 POUŽITÉ ZDROJE

1. Štatistický úrad SR
2. Zákon č. 539/2008 Z.z. o podpore regionálneho rozvoja, v znení neskorších predpisov
3. Zákon č. 369/1990 Z.z. o obecnom zriadení, v znení neskorších predpisov
4. Zákon o posudzovaní vplyvov na životné prostredie č. 24/2006 Z. z v znení neskorších a predpisov
5. Koncepcia územného rozvoja Slovenska 2001
6. Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja Prešovského samosprávneho kraja na obdobie 2014 - 2020
7. Národná stratégia regionálneho rozvoja SR, 2010
8. Stratégia Európa 2020
9. Regionálna integrovaná územná stratégia PSK
10. Operačný program Kvalita životného prostredia na obdobie 2014 - 2020
11. Operačný program Ľudské zdroje
12. Integrovaný regionálny operačný program
13. Program rozvoja vidieka PSK, návrh
14. Koncepcia dopravy vo verejnom záujme pre Prešovský samosprávny kraj, Územná prognóza, zadanie, návrh 2015
15. Koncepcia územného rozvoja Slovenska, 2001
16. Národná stratégia regionálneho rozvoja SR, 2010
17. Politika súdržnosti EÚ pre obdobie 2014 - 2020
18. Národná stratégia regionálneho rozvoja SR
19. Národná stratégia trvalo udržateľného rozvoja SR
20. Stratégia, zásady a priority štátnej environmentálnej politiky
21. Stratégia rozvoja dopravy SR do roku 2020
22. Koncepcia územného rozvoja Slovenska 2001 v znení KURS 2011 – Zmeny a doplnky č. 1 KURS 2001
23. Správa o lesnom hospodárstve v Slovenskej republike za rok 2014 ZELENÁ SPRÁVA
24. Národný program rozvoja životných podmienok osôb so zdravotným postihnutím na roky 2014-2020
25. Štátny vzdelávací program ISCED 0 – predprimárne vzdelávanie
26. <http://www.forestportal.sk/lesne-hospodarstvo/informacie-o-lesoch/Pages/suhrne-informacie-2014.aspx>
27. Atlas krajiny Slovenskej republiky. 1. vydanie. MŽP SR, SAŽP, 2002 ( **Geomorfologické jednotky** - Mazúr, E., Lukniš M., **Pôdy** - Rudolf Šály, Bohumil Šurina, **Klimatické oblasti** Milan Lapin, Pavel Faško, Marián Melo, Pavel Šťastný, Ján Tomlain)



## 10 ZOZNAM POUŽITÝCH SKRATIEK

atď.	a tak ďalej
č.	číslo
CLLD	Miestny rozvoj vedený komunitou
ČOV	čistiareň odpadových vôd
DPH	daň z pridanej hodnoty
EAO	ekonomicky aktívne obyvateľstvo
EFRR	Európsky fond regionálneho rozvoja
EK	Európska komisia
EO	ekvivalent obyvateľov
EPFRV	Európsky poľnohospodársky fond pre rozvoj vidieka
ES	Európske spoločenstvá
EŠIF	Európske štrukturálne a investičné fondy
EÚ	Európska únia
EZ	environmentálna záťaž
FO	fyzická osoba
FTE	ekvivalent plného úväzku
GAEC	dobré poľnohospodárske a environmentálne podmienky
gr.k.	gréckokatolícky
ha	hektár
HD	hovädzí dobytok
HDP	hrubý domáci produkt
CHVÚ	chránené vtáčie územie
IROP	Integrovaný regionálny operačný program 2014 - 2020
IT	informačné technológie
km	kilometer
ks	kus
LEADER	Liaison Entre Actions de Développement de l'Économie Rurale (spájanie aktivít, ktoré podporujú hospodársky rozvoj vidieka)
MAS	Miestna akčná skupina
max.	maximálne
min.	minimálne
MPRV SR	Ministerstvo pôdohospodárstva a rozvoja vidieka Slovenskej republiky
MSP	malé a stredné podniky
MŠ	materská škola
MŽP SR	Ministerstvo životného prostredia Slovenskej republiky
MWt	megawatt
napr.	napríklad
NATURA 2000	sústava chránených území členských krajín Európskej únie
NFP	nenávratný finančný príspevok
NN	nízke napätie
n.o.	nezisková organizácia
NPR	národná prírodná rezervácia
NSRV	Národná sieť rozvoja vidieka
o.z.	občianske združenie
OP ĽZ	Operačný program Ľudské zdroje
OZE	obnoviteľné zdroje energie
PMO	pamiatkový objekt
PO	právnická osoba



PRV	Program rozvoja vidieka Slovenskej republiky 2014 - 2020
PSK	Prešovský samosprávny kraj
PZ	policajný zbor
resp.	respektíve
RIÚS	Regionálna integrovaná územná stratégia
ROEP	register obnovennej evidencie pozemkov
SHR	samostatne hospodáriaci roľníci
SK	Slovensko
SK NACE rev. 2	štatistická klasifikácia ekonomických činností
SODB 2011	Sčítanie obyvateľstva, domov a bytov 2011
SŠ	stredná škola
SR	Slovenská republika
STL	strednotlaký plynovod
ŠR	štátny rozpočet
TKO	tuhý komunálny odpad
TTP	trvalé trávne porasty
UIPŠ	Ústav informácií a prognóz školstva
ÚZPF	Ústredný zoznam pamiatkového fondu
VZN	Všeobecne záväzné nariadenie
ZŠ	základná škola
ZUŠ	základná umelecká škola
ZZS RZP	záchranná zdravotná služba, rýchla zdravotnícka pomoc
ZZS RLP	záchranná zdravotná služba, rýchla lekárska pomoc
ŠÚ SR	Štatistický úrad Slovenskej republiky
VTL	vysokotlaký plynovod
VÚC	vyšší územný celok
Z. z.	Zbierka zákonov
ŽoNFP	žiadosť o nenávratný finančný príspevok